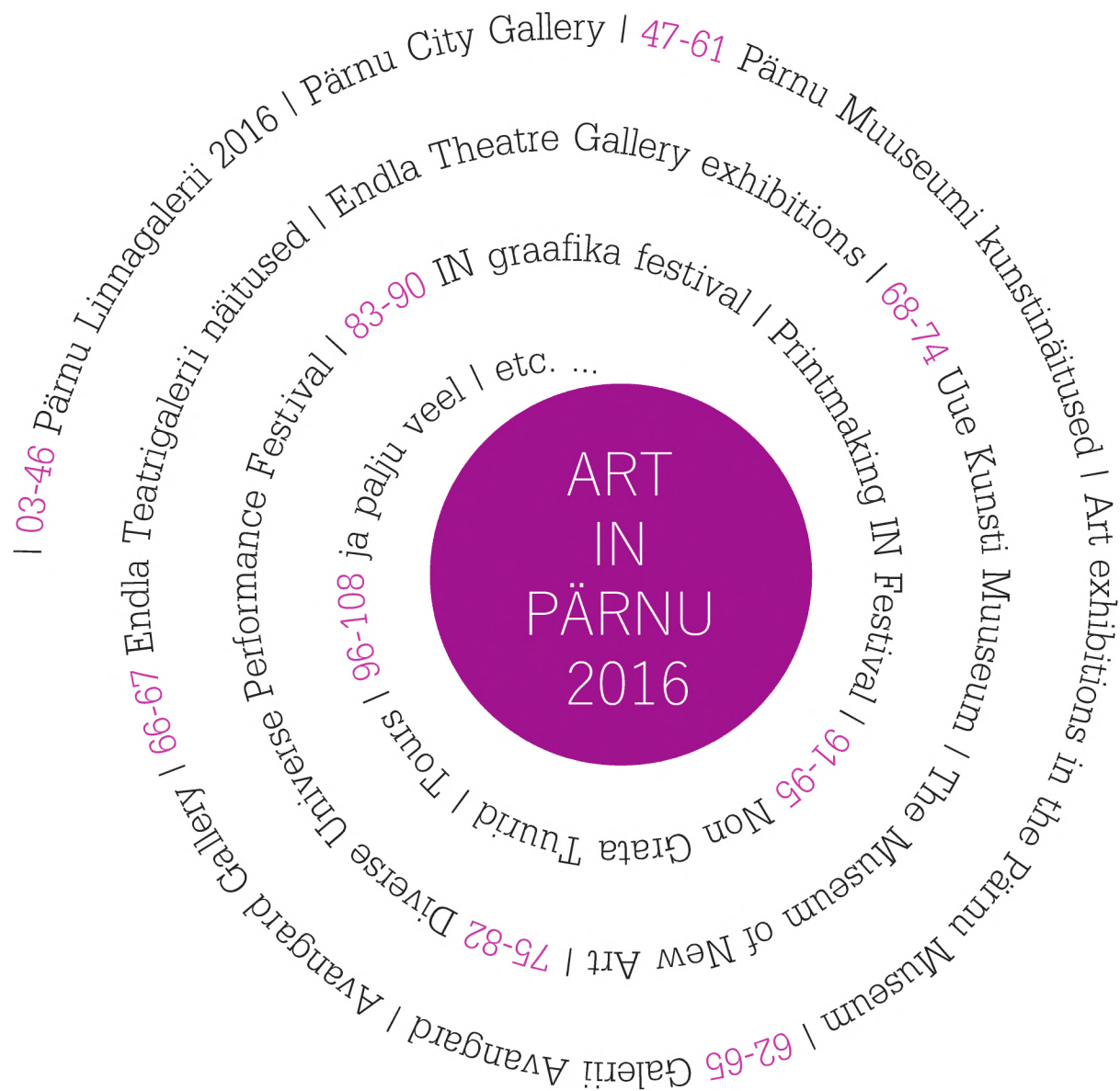

väljaandja | publisher
Pärnu Kunstikeskus MTÜ
Pärnu Art Center NGO

koostaja | editor
Alar Raudoja

fotod | photos
Indrek Aija
Janno Bergmann
Vaiko Edur
Uue Kunsti Muuseum
Danel Rinaldo
Marko Toomast
Taje Tross
Caroline Sada
Non Grata
Alar Raudoja

trükitud | print
AS Pajo

toetajad | supporters
Eesti Kultuurkapital
Pärnu Linnavalitsus
Pärnu Linnagalerii

Suur tänu kõigile Pärnu kunstnikele, kunstisündmuste korraldajatele ja kajastajatele!
Aastaraamatu koostaja.

www.linnagalerii.ee

NÄITUSED PÄRNU LINNAGALERIIS

Exhibitions in Pärnu City Gallery | **2016**

Pärnu Linnagalerii | Pärnu City Gallery | Raekoda, Uus 4

14.01 - 06.02.2016	PÄRNUMAA FOTO 2015 "Kontrastid"
10.02 - 05.03.2016	Anonymous Boh KING OF THE CORN
09.03 - 02.04.2016	Pärnu Kunstiklubi 40 RETROSPEKTIIV
07.04 - 07.05.2016	Pärnu (m)Moodsa Kunsti Näitus LOOMISE MUSTRID
13.05 - 10.06.2016	HERMAN TALVIK 110 „Ma põlen“
18.06 - 23.07.2016	15. Pärnu Kunstisuvi LABÜRINT
30.07 - 19.08.2016	IN Graafika BACK TO CHAOS W-MEN
24.08 - 17.09.2016	PETERBURI uue kunsti näitus
21.09 - 22.10.2016	Silja Saarepuu, Villu Plink MAAL VEEL
27.10 - 26.11.2016	TÄNAPÄEVA SOOME PLAKAT ja ALIEN
30.11.2016 - 16.01	PÄRNU KUNSTI AASTANÄITUS 2016

Pärnu Linnagalerii Kunstnike Maja | Pärnu Artist's House | Nikolai 27

03.02 - 27.02.2016	Andra Jõgis KODUS JA VÕÖRSIL HOME AND AWAY
14.01 - 30.01.2016	F8 / "2"
02.03 - 26.03.2016	Anyà Korzhova WORK AND DREAMS
31.03 - 23.04.2016	Mauri Gross ERMITAAZH
29.04 - 21.05.2016	Leho Rubis PAIRIDAEZA 2.0 TAGA SI
25.05 - 11.06.2016	PEEGELDUS Murat Çelebi (Türgi)
18.06 - 23.07.2016	15. Pärnu Kunstisuvi RESPEKTAABEL
30.07 - 13.08.2016	Caroline Sada BACK TO CHAOS
17.08 - 10.09.2016	Heli Tambur PÄIKESEMAASTIKUD
14.09 - 08.10.2016	Andres Adamson MAALAIN
13.10 - 05.11.2016	Andres Sütevaka Y EL SOL CAE
09.11 - 03.12.2016	billeneeve SO
07.12 - 31.12.2016	Robert Mart Sermat METALL IKKA

Marko Toomast "Mea Lux"

14.01 – 06.02.2016

PÄRNUMAA FOTO 2015

Annual exhibition of the photography of Pärnu County

KONTRASTID | Contrasts

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

Näituse korraldajad:

Pärnu Linnagalerii

Pilditeenused OÜ

Pilditeenused OÜ preemiad:

Ülo Soomets, foto: "Aeg ja lugu"

Marko Toomast, foto: "Mea Lux"

Preemiad:

Aiver Oja, foto: Üksik sähvatus"

Rein Holtsmann, foto "Nimetu"

Osalejad | *Participants*: Marko Keeman, Aiki Järviste, Mati Luhtjärv, Jan Leo Grau, Marian Kivila, Liivi Pihlasalu, Margit Jaanson, Ülo Soomets, Valdur Maibach, Ly Saat, Luule Pöder, Marju Lorentson, Kaia Metsaalt, Andreas Härm, Aiver Oja, Rein Holtsmann, Ingo Kallas, Tiina Kallas, Rein Jänes, Evald Kukk, Andres Adamson, Danel Rinaldo, Eha Votme, Aino Valt, Margus Valt, Mareli Reinhold, Jaanus Saar, Virge, Buravkov, Urmas Luik, Haide Rannakivi, Blue Jack, Vaiko Edur, Marko Toomast, Irene Ömblus

INDREK AIJA „Genofond”

14.01- 30.01.2016

F8 / "2"

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

Andres Adamson

Marko Toomast

Indrek Aija

Haide Rannakivi

Danel Rinaldo

Aiki Järviste

Janno Bergmann

03.02 – 27.02.2016

Andra Jõgis

KODUS JA VÕÕRSIL

HOME AND AWAY

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

02.03- 26.03.2016

Anya Korzhova | RUS

TÖÖ JA UNISTUS

WORK AND DREAMS

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

10.02 – 05.03.2016

Anonymous Boh

KING OF THE CORN

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

... Mais on muutunud praeguses globaalses süsteemis kulla ekvivalendiks. Seda massprodutseeritakse geenmutatsiooniga manipuleerides Hiinas, Ameerikas ja Venemaal suurema turu nimel. Ainsad “puhtad” maisiväljad Ukrainas on algatamas kolmandat maailmasõda ...

“Al is a grizzly bear with a chain saw in a jack in the box. As dangerous and amusing as that sounds, he’s unpredictable, boundless and one step ahead of all who surround him. His stories are real, his madness is real. Just grab hold and enjoy the ride, this journey has many twists and turns and sometimes there are no roads.”

Andy Cook, Musician and publisher, California

By obtaining its reputation as an alternative, Boh, has swooped onto the global art landscape without looking back. Performances, art tours organized in tens of cities across Europe, Asia and America have turned the notoriously alternative Non Grata into a creative collective who are much better known elsewhere than in Estonia. Their experience is not a subject much talked about, although artistic activity transcending boundaries of art and countries is today’s artist’s most desirable self-realization.

Estonian Anonymous Boh (Al Paldrok) has been active from 1992 on a frameless territory where an art object has seized to exist as a physical piece. The space has many dimensions upon which the activity has been built. Running the performance group Non Grata actually means creating a certain kind of school, Art of The Invisibles, which can be characterized by features as structured chaos, performances in arbitrary environments and interiors.

Raivo Kelomees, Estonia

09.03- 02.04.2016
Pärnu Kunstiklubi 40
RETROSPEKTIIV
Pärnu Linnagalerii
Pärnu City Gallery

31.03- 23.04.2016
Mauri Gross
ERMITAAŽ | HERMITAGE

29.04 – 21.05.2016
Leho Rubis
PAIRIDAEZA 2.0 TAGASI
Pärnu Kunstnike Maja | Pärnu Artist's House

07.04 – 07.05.2016

Pärnu (m)Moodsa Kunsti Näitus

Exhibition of the (m)Modern Art of Pärnu

LOOMISE MUSTRID

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

kuraator | curator

Andrus Joonas

Poiss karjatab metsas sigu ja korraga leiab ta hiigelsuure puu, mille oksad kaovad pilvedesse.

„Tore oleks selle puu ladvast üle terve maailma vaadata,“ arutleb nooruk omaette. Ta ronib puu otsa, ronib terve päeva, aga ei jõua veel oksaharudenigi. Kätte jõuab õhtu ja tal tuleb öö veeta ühel oksatüükal.

Järgmisel päeval ronib ta edasi ja jõuab keskpäevaks puuvõrani. Alles vastu õhtut jõuab ta ühte külla, mis asub okste vahel. Seal elavad talumehed, kes teda kostitavad ja annavad talle ööseks peavarju.

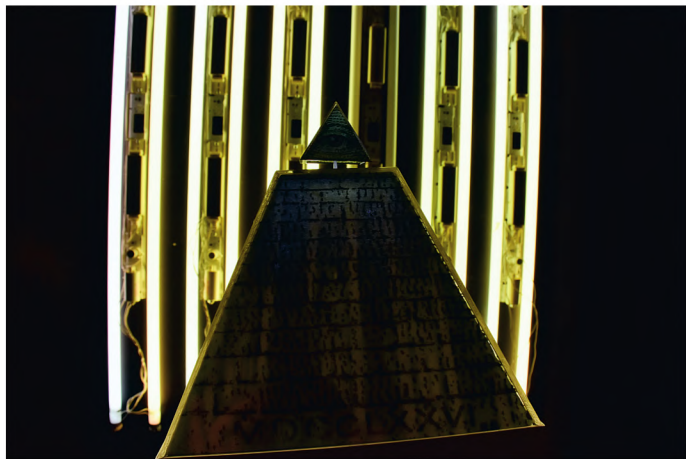
Hommikul ronib ta edasi. Keskpäeva paiku jõuab ta lossini, kus elab neitsi. Siin saab ta teada, et enam kõrgemale ronida ei saa.

Neitsi on kuningatütar, keda hoiab vangis kuri nõid. Noormees jääb nüüd printsesi juurde ja tohib kõigis lossi tubades käia; ainult ühte tupa keelab tütarlaps tal minna. Aga uudishimu on tugevam.

Ta teeb ukse lahti ja...

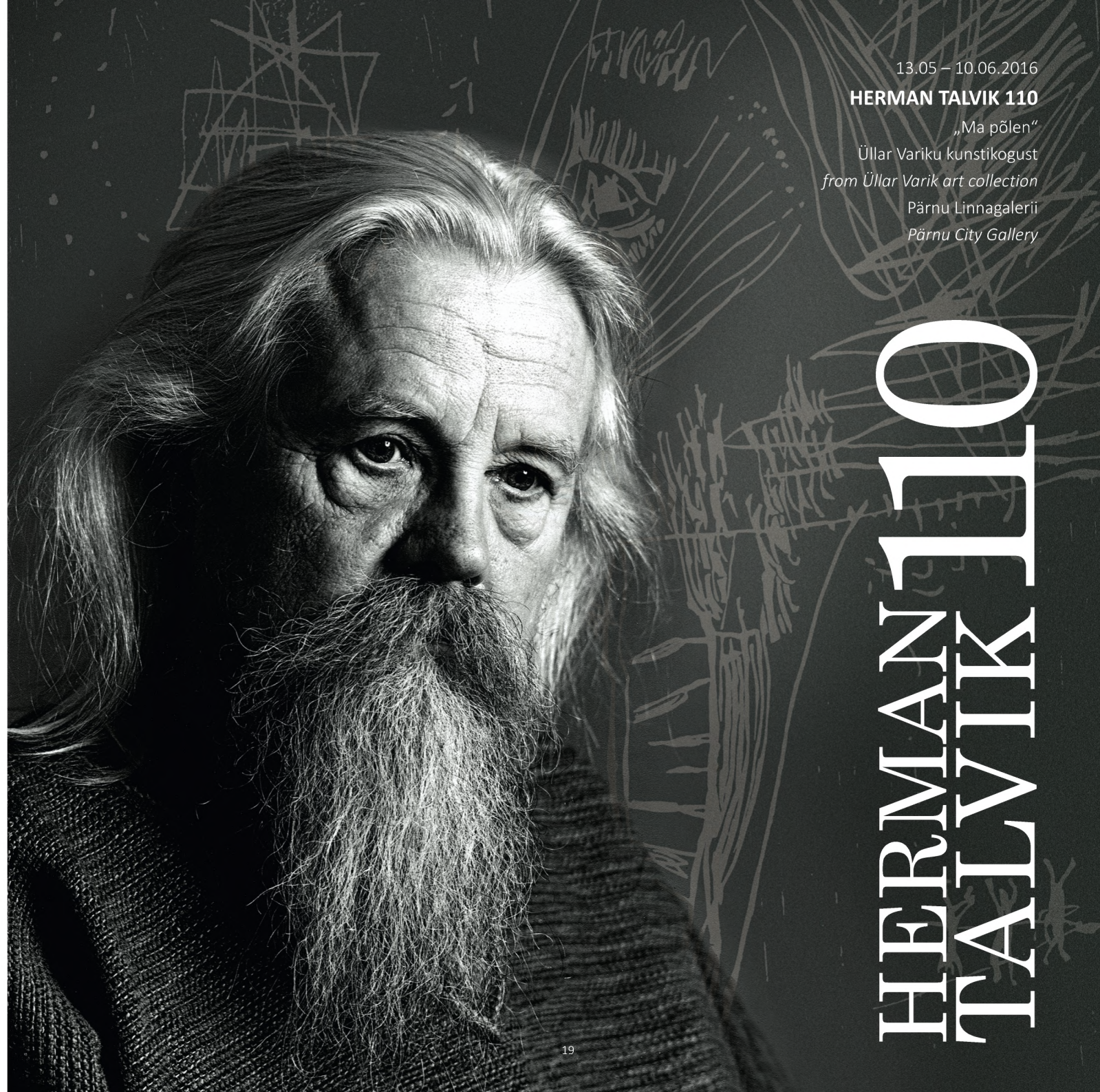
Carl Gustav Jung

„Neli arhetüüpi: ema, taassünd, vaim, trikster“

Osalejad | Participants:

Karl-Kristian Nagel, Janno Bergmann, Pusa, billeneeve,
Margus Tiitsmaa (Sorge), Tanel Lebedev, Janek Karakatš,
Indrek Aija, Marko Toomast, Envil Kasimov (RUS, Udmurtia),
Yuri Kutsarjan (RUS, Udmurtia), Sergei Lavrov (RUS, Udmurtia).

13.05 – 10.06.2016

HERMAN TALVIK 110

„Ma põlen“

Üllar Variku kunstikogust
from Üllar Varik art collection

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

HERMAN TALVIK 110

Herman Talvik (1927. aastani Truu) sündis 31. mail 1906. aastal Tallinnas religioosseid traditsioone sügavalt austavas peres.

Tallinnas sündinud kunstnik veetis suure osa oma elust Rootsis ja Hispaanias.

Talvik alustas kunstiõpinguid Riigi kunsttööstuskoolis raamatuköitmist tudeerides ja jätkas maali ja graafika õppimist Helsingis Soome Kunstiühingu koolis Ateneum. 1930. aastate lõpus täiendas ta end, reisis Rootsis, Saksamaal, Hollandis ja Belgias. Ajastule omaselt jätkas Talvik stuudiumi Pariisis, töötades eri vabaakadeemiates ja õppides kunstiajalugu Ecole de Louvre'is.

1944. aastal emigreerus Talvik perega Rootsi, kus temast sai aktiivne osaleja kohalikus kunstielus ja Rootsi graafikute ühingu liige. Rootsis veedetud 40 aasta kestel jõudis viljakas kunstnik osaleda näitustel Soomest USA ja Austraaliani. Hiljem soetas ta perele teise kodu Hispaaniasse.

Talvikut huvitavad usu müsteeriumid, surm ja lepitus, igavene elu, riitused, pimeduse ja valguse piirimaad. Tema töödelt leiab kristlikku sümboolikat, ingleid, piiblitegelasi, ettekuulutusi, leeke, riste ja tähti.

Kunstnik ise on enda kohta öelnud, et tööle hakates ta lausa põleb ja kinnisilmi paberi ees põlvitades jõuab käsi vaevu kujutluspildid paberile kanda. Mõnikord kangastusid talle õrnad, vaevumärgatavad pildid, mõnikord õudsed kaemused, mis ähvardasid mehe enese alla matta.

1971. aastal tõi Talvik esimese pagulaskunstnikuna Eestisse näituse oma võõrsil loodud töödest.

25.05 – 11.06.2016
Murat Çelebi (Türgi | Turkey)
PEEGELDUS | REFLECTION
Pärnu Kunstnike Maja
Pärnu Artist's House

18.06 – 23.07.2016

15. Pärnu Kunstisüvi

Art Summer

LABÜRINT

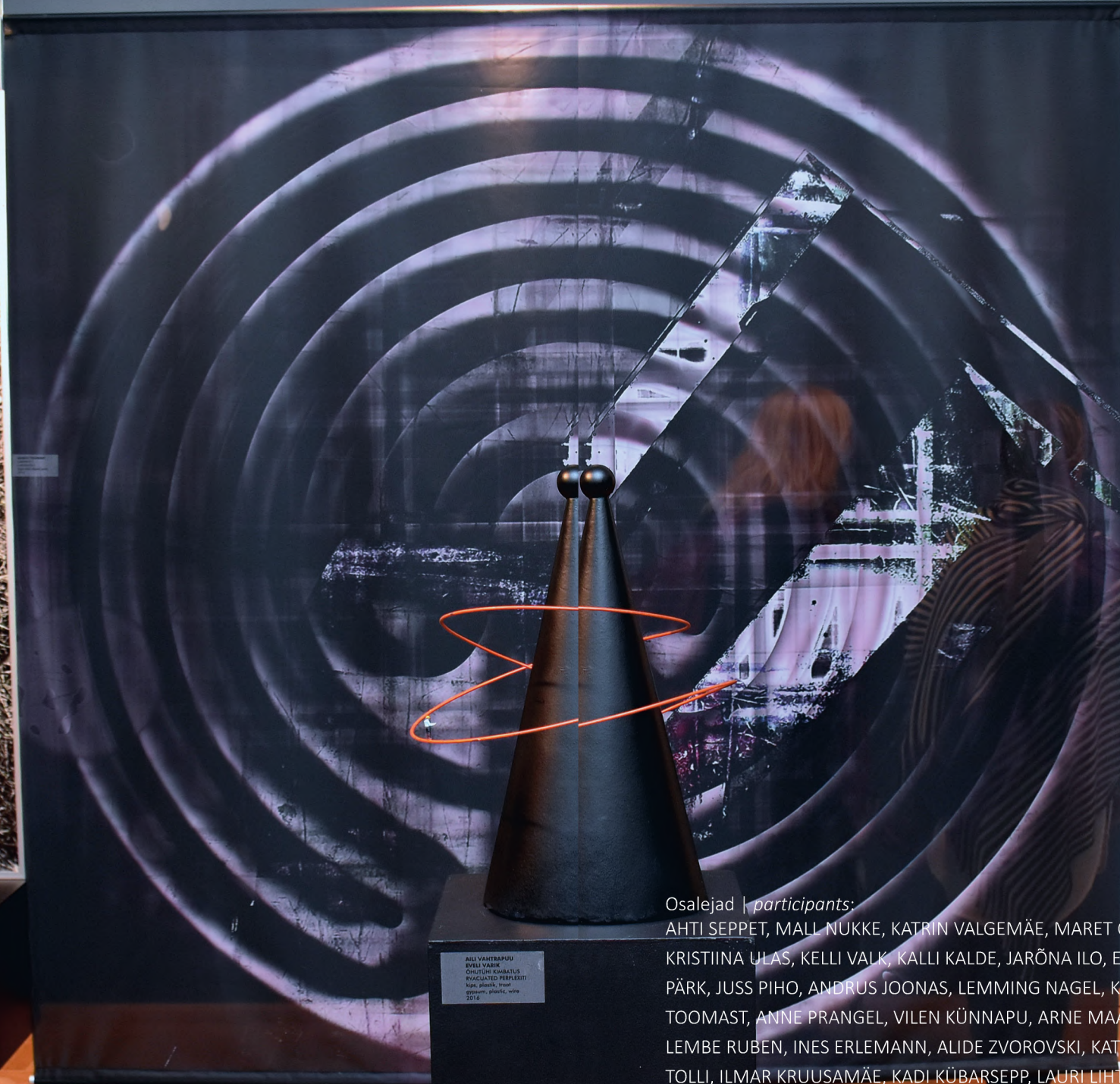
LABYRINTH

kuraator | curator:

EVELI VARIK

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

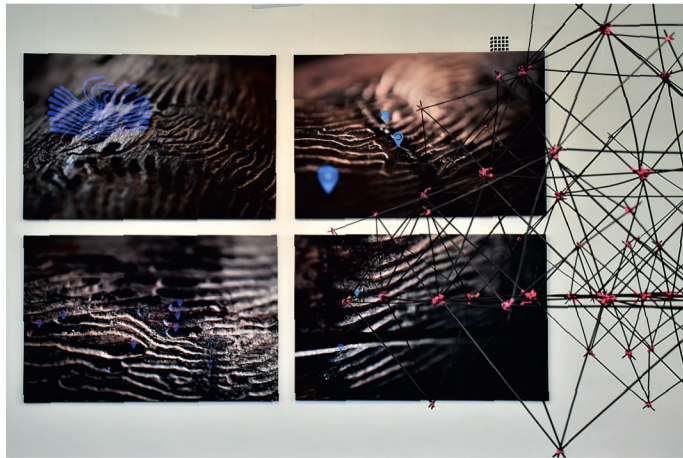

AILI VAHTRAPUU
EVELI VARIK
OHUTUS KAHATUS
EVACUATED PERPLEXITY
kõrg, puit, metall, valgustus
2016

Osalejad | participants:

AHTI SEPPET, MALL NUKKE, KATRIN VALGEMÄE, MARET OLVET, LEV VASSILJEV, PUSA, LEONHARD LAPIN, AILI VAHTRAPUU, MARIA-KRISTIINA ULAS, KELLI VALK, KALLI KALDE, JARÕNA ILO, EDGAR TEDRESAAR, SIRJE PETERSEN, PER WILLIAM PETERSEN, KRISTIINA PÄRK, JUSS PIHO, ANDRUS JOONAS, LEMMING NAGEL, KAAREL KURISMAA, MATTIAS SONNENBERG, LY LESTBERG, MARKO TOOMAST, ANNE PRANGEL, VILEN KÜNNAPU, ARNE MAASIK, PEETER LAURITS, LEHO RUBIS, RAIVO KELOMEES, PILLE ERNESAKS, LEMBE RUBEN, INES ERLEMANN, ALIDE ZVOROVSKI, KATRIN VALDRE, SVEN SAAG, MAIRE KOLLI, HELEN TAGO-MULLASTE, TUULIKI TOLLI, ILMAR KRUUSAMÄE, KADI KÜBARSEPP, LAURI LIHTEN-HAAVEL, KRISTEL LUKATS, VELLO LILLEMETS, MATTHIAS SILDNIK.

18.06 – 23.07.2016

15. Pärnu Kunstisuvi | *15th anniversary of Pärnu Art Summer*

RESPEKTAABEL

RESPECTABLE

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

Näitusel **RESPEKTAABEL** on uued teosed autoritelt, kes osalesid ka esimestel Pärnu Kunstisuvedel ja on siiani meie kunstimaastikul tuntud tegijad.

KUNSTISUVI on alati kandnud positiivset meeleolu ja asetunud elu pidulikumale poolele. See on lähtekohaks ka sel näitusel. Loominguline mängulisus rikastab suvist näitusekülastajat ja annab mõtetele sädet. Näitus on põnevalt lavastatud ja süvenenult vaatamine võib võtta muuseumikülastuse aja. 150 väikegraafikat 25 maa kunstnikelt on meenutus Kunstisuve hiilgeaegadest. Meeldivalt saab aega veeta Kunstisuve dokumentaale vaadates ja eesti graafikute tehnikanäidistest ehitatud sammaste vahel jalutades, mis varem eksponeeritud Shanghais ja Rovaniemis.

Näituse nimi **RESPEKTAABEL** /aukartust, lugupidamist vääriv/ ei ole jutumärkides. Kunst ja looja on austamist väärt. Aga siin ei eelda see sõna muuseumitolmu ega kikivarvul käimist, vaid valmisolekut intellektuaalseks mänguks vaataja ja kunstniku vahel.

kuraator | *curator:* Sirje Eelma

osalejad | *participants:*

Tiiu Kirsipuu, A-Kristring, Leonhard Lapin, Terje Ojaver, Jüri Kask, Hille Palm, Jüri Ojaver, Hannes Starkopf, Marje Üksine, Maie Helm, Toomas Mikk, Evi Tihemets, Toomas Vint, Mall Nukke, Simson Seakülast, Alar Raudoja, Sirje Eelma, Rait Prääts

It is the 15th anniversary of Pärnu Art Summer. Exhibition **RESPECTABLE** showcases works from authors who took part of the first Art Summers in Pärnu and who are still active in our art scene.

KUNSTISUVI | ART SUMMER has always carried a positive frame of mind and set itself on the festive side of life. This is also the starting point of the current exhibition- the visitors will be enriched with creative playfulness and their thoughts will be sparked. The exhibition has been staged fascinatingly enough to engage the viewer for a longer period of time. 150 small prints from 25 countries is a review to the highlights of the Art Summer's plentiful story. The visitors can watch the documentaries of previous Art Summers and spend time walking around the pillars made of works by Estonian printmakers that have previously also been exhibited in Shanghai and Rovaniemi.

The name of this exhibition **RESPECTABLE**: worthy of reverence and respectfulness is not between quotation marks. Art and its creator are indeed worthy of respect, but this here doesn't imply walking on tiptoes and looking up to the artist but rather asks for the willingness to an intellectual game between the viewer and the artist.

kuraator | *curator*: Sirje Eelma

30.07- 19.08.2016
IN Graafika
BACK TO CHAOS
W-MEN
Pärnu Linnagalerii
Pärnu City Gallery

30.07- 13.08.2016

Caroline Sada

Back To Chaos

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

17.08- 10.09.2016

Heli Tambur

PÄIKESE MAASTIKUD

LANDSCAPE IN THE SUN

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

TOSKANA LAVENDEL | TUSCANY LAVENDER

akrüül, lõuend | acrylic, canvas 2016

24.08 – 17.09.2016

PETERBURI uue kunsti näitus

New Art from St. Petersburg

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

Pjotr Belõi (Пётр Белый)

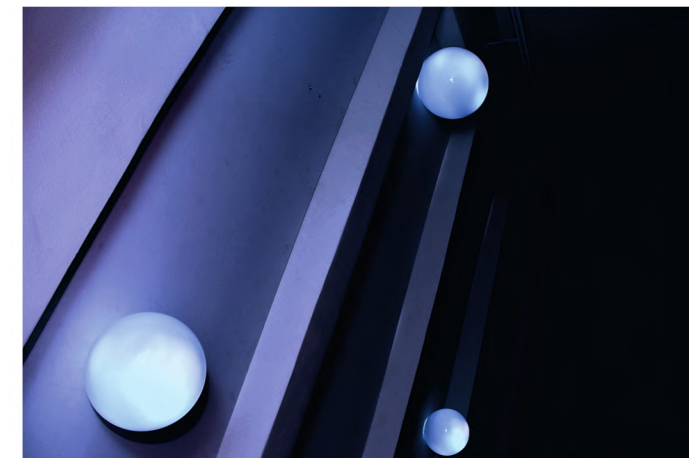
Šiškin-Hokussai (Шишкин-Хокусай)

Vladimir Kozin (Владимир Козин)

Aleksandr Morozov (Александр Морозов)

Nikolai Vassiljev (Николай Васильев)

Ivan Himin (Иван Химин)

21.09 – 22.10.2016

Silja Saarepuu, Villu Plink

MAAL VEEL

Pärnu Linnagalerii

Pärnu City Gallery

14.09 – 08.10.2016

Andres Adamson

MAALAINE

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

13.10 – 05.11.2016

Andres Sütevaka

Y EL SOL CAE

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

09.11 – 03.12.2016

billeneeve

SO

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

27.10 – 26.11.2016

TÄNAPÄEVA SOOME PLAKAT

CONTEMPORARY POSTER OF FINLAND

Pärnu Linnagalerii | Pärnu City Gallery

kutaator | curator: Marko Kekišev

30.11.2016 – 16.01.2017

PÄRNU KUNSTI AASTANÄITUS 2016

Annual Exhibition of Fine Art of Pärnu

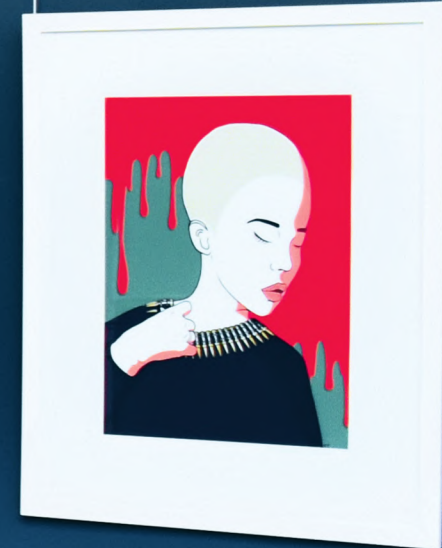
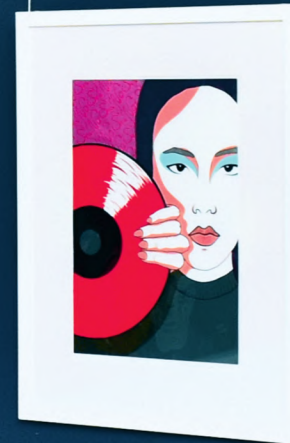
Pärnu Linnagalerii

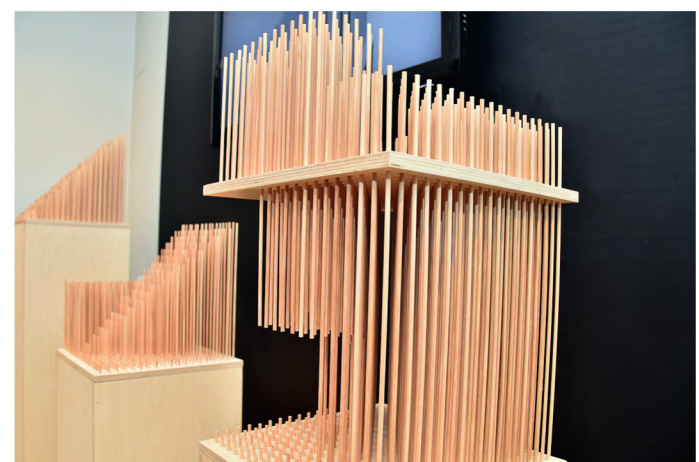
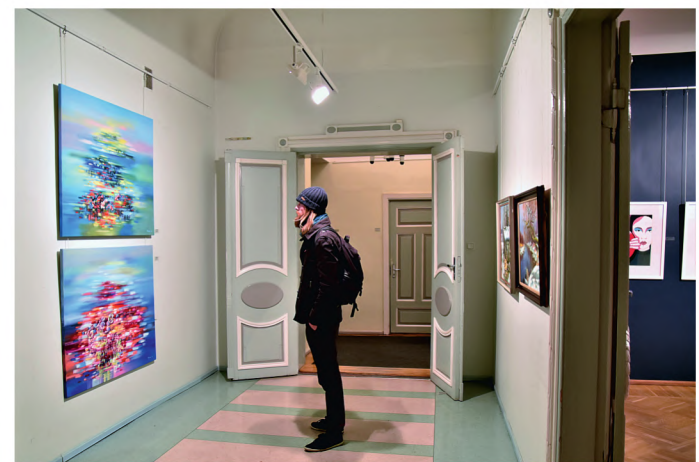
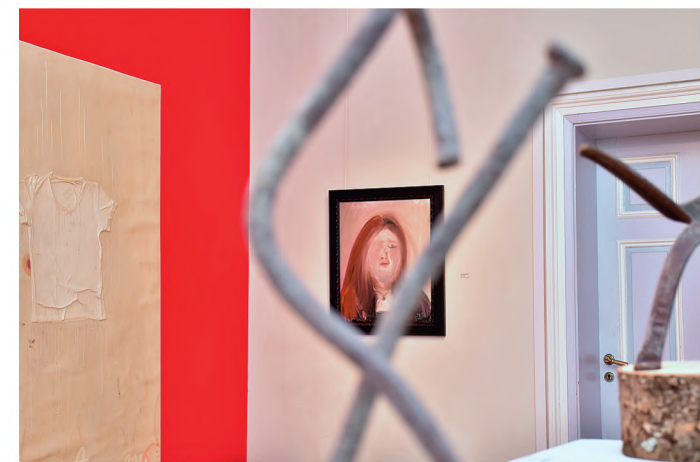
Pärnu City Gallery

Osaalejad | *participants:*

Urmas Bereczki, Douglas Ints, billeneeve, Al Paldrok, Taje Tross, Mati Luhtjärv, Andrus Joonas, Peeter Somelar, Marko Toomast, Liivi Pihlasalu, Mutt, Vello Paluoja, Malle Heinonen, Renè Toots, Aleksei Jastrebov, Ella Žulienne. Kaido Kullamaa, Tiina Ojaste, Svetlana Markina, Ly Saat, Mare Säkk, Selma Juurikas, Ülle Raidma, Elisabeth Teinburg, Tõiv Jõul, Katrin Kobolt, Lea Kuusk, Jan Leo Grau, Pusa, Marju Lorentson, Heli Tambur, Riin Kaljurand, Alar Raudoja.

07.12 – 31.12.2016

Robert Mart Sermat

METALL IKKA

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

Näitus "Uus Põhjamaade moeillustratsioon II" avab selle omanäolise kunstžanri kordumatut värvikust ja positsiooni tänapäevases moemaailmas.

Unikaalne väljapanek tutvustab 21 kaasaegse Eesti, Soome, Rootsi, Norra ja Taani moeillustraatori loomingut.

"New Nordic Fashion Illustration vol 2" is a follow-on to two exhibitions held in Tallinn and Helsinki a few years ago, featuring artists from Estonia, Finland and Sweden. The new display includes artists from Norway and Denmark, offering a comprehensive picture of the creative approach of the brightest Nordic illustrators and a selection of their works of more commercial nature.

Marju Tammik (EST)
Anu Samarüütel (EST)
Britt Samoson (EST)
Kätlin Kaljuvee (EST)
Laura Laine (FIN)
Annu Kilpeläinen (FIN)
Riikka Sormunen (FIN)
Jarno Kettunen (FIN)
Cecilia Carlstedt (SWE)
Stina Persson (SWE)
Daniel Egneus (SWE)
Sara Andreasson (SWE)
Liselotte Watkins (SWE)
Naja Conrad-Hansen (DEN)
Mia Marie Overgaard (DEN)
Mads Berg (DEN)
Lisa Grue (DEN)
Esra Røise (NOR)
Natalie Foss (NOR)
Magnus Voll Mathiassen (NOR)
Hans Christian Øren (NOR).

illustratsioon: Magnus Voll Mathiassen

5.02.2016 - 10.04.2016

Uus Põhjamaade moeillustratsioon II

New Nordic Fashion Illustration vol 2
Pärnu Muuseum | *Pärnu Museum*

Näituse loovjuht | *curator:*
Toomas Volkmann
graafiline disainer | *graphic designer:*
Tuuli Aule
korraldaja | *organizer:*
Helen Saluveer

Andy Warhol

ELU PÄRAST SUPIPURKI

FILMID, VIDEOKUNST JA INSTALLATSIOONID 1963-1986
NÄITUS PÄRNU MUUSEUMIS | 14. JUULI – 14. AUGUST 2016

LIFE AFTER THE SOUP CAN

FILMS, VIDEO ART AND INSTALLATIONS 1963-1986
EXHIBITION AT THE PÄRNU MUSEUM | 14 JULY – 14 AUGUST 2016

Andy Warhol. Elu pärast supipurki.

Filmid, videokunst ja installatsioonid 1963–1986.

Näitus Pärnu Muuseumis

14. juuli – 14. august 2016

Möödunud sajandi legendaarseim popkunstnik Andy Warhol, kes on laiadele massidele tuttav eelkõige Campbelli supipurkide või Marilyn Monroe ikoone kujutavate seeriade kaudu, teatas 1966. aastal, et on teinud maalikunstiga lõpparve ja pühendab oma edasise karjääri filmile. 1960ndate teisest poolest alates hõivasidki tema loomingus lõviosa filmid, videokunst ja installatsioonid. Antud näituse fookus on seatud Warholi audiovisuaalsele kunstile ning Warholile kui Lääne eksperimentaalkino pioneerile.

Rangelt autori- ja leviõigustega kaitstud filmid ja videod deponeeriti Pärnu Muuseumisse Warholi pärandi ametlikult valdajalt, Andy Warholi muuseumilt Pittsburghist (USA).

Warholi tollal küllaltki erakordne hobi – maniakaalne ümbruse ja inimeste dokumenteerimine videokassettidele ja polaroidfotodele, on muutunud tänases sotsiaalmeedias igapäevaseks tegevuseks. Ka teemad, mida Warhol 1960–1980. aastatel käsitles, on endiselt aktuaalsed ning väärivad jätkuvalt tõstatamist ja diskussiooni. Võib spekuldeerida, et ehk ongi Warholi vähemnähtud looming tulevase põlvkondi salamahti kõige rohkem mõjutanud. Tema kaootilised vaatamängud Factory seltskonnategelaste, transvestiitide, transseksuaalide ja kiirelt vahetuvate superstaaridega, tegelesid oma aja kontekstis oluliste sotsiaalsete probleemidega, mis ei ole oma aktuaalsust kaotanud tänapäevalgi. Suur osa tema videoloomingust ennustas ette seda, millega on viimased aastakümned tegelenud reality-teleasaated. Oma ajastu vaataja kannatuse panid totaalselt proovile ülipikad epohhiloovad ühekaadrifilmid, millest antud näitusel on esindatud "Sleep", samuti kaootilise narratiiviga LGBTQ-teemadel peatuvad eksperimentaalfilmid "My Hustler" ja "Mario Banana".

Warholi kirglikku armastust kuulsuste vastu ning katset ühendada kunsti ja tarbimiskultuuri väljendab näitusel valik episoode Warholi vändatud haruldastest ja internetiavarustes kättesaamatutest teleaadetest "Andy Warhol's TV", "Andy Warhol's 15 Minutes" ning "Fashion". „Andy Warhol's TV-s“, New Yorgi kohaliku kaabel-TV saates astusid omal ajal üles nii maailmakuusad popmuusikud, heliloojad kui intellektuaalid

Philip Glassist Cindy Shermanini. "Fashion", nagu ütleb saate nimigi, seadis eesmärgiks dokumenteerida oma ajastu disainereid ning arutleda selliste terminite üle nagu trend, stiil, mood, ilu jne.

Eksponeeritud on ka Andy Warholi ja Billy Klüveri koostööna valminud kurikulus installatsioon "Höbepilved" ("Silver Clouds"), mille näol on tegemist maagiliselt ebamaise interaktiivse installatsiooniga, mis kedagi külmaks ei jäta. Näituse kesksel kohal on Warholi "ekraaniproovid" (Screen Tests) ehk kolmeminutilised minimalistlikud videoportreed kuulsustest, millest on säilinud vaid väike osa. Pärnus eksponeeritavatel „ekraaniproovidel“ on vaatajal võimalik tõtt vaadata nii Salvador Dali kui Bob Dylaniga.

Warholi aega ja tema loomingu tausta avavad näitusel eksponeeritud intervjuud filmi "Sleep" peategelasest Warholi tollase elukaaslase John Giorno ja Warholi hilisema lähedase sõbra ja koostööpartneri Bob Colacelloga, mille viisid läbi näituse kuraatorid ja ning mis said üles filmitud 2014.a. lõpus New Yorgis. Interjöörilahendustes on kasutatud Warholi originaalgraafikat, teiste seas saab tutvuda legendaarse Campbelli supipurki kujutava teosega, Mao Zedongi ja Jacqueline Kennedy Onassise portreedega ning Warholi rariteetse pop-up-raamatuga "Andy Warhol's Index" (1967), mis on pärit Paul Firnhaberi ja Benedict Chapmani erakogudest.

Kuraatorid: Marian Kivila, Sandra Jõgeva

Näituse töömeeskond: Marju Kurvits, Triin Tammann, Indrek Aija, Kristjan Aariste, Margo Samorokov

Kujundus: Marian Kivila, Triin Tammann

Toetajad: Eesti Kultuurkapital, Pärnu Linnavalitsus, Ameerika Ühendriikide Suursaatkond Eestis, Eesti Kunstnike Liit, Soho Fond, T-Shirtstore

Koostööpartnerid: The Andy Warhol Museum, Oot-Oot Studio

Erilised tänud: Bob Colacello, John Giorno, Benedict Chapman, Paul Firnhaber, Wendre AS, Eva Sepping, Tiiu Vitsut, Villu Jõgeva, Arne Maasik, Jan Leo Grau, Martin Saar, Meelis Tammemägi, Heini Soobik, Toomas Männaste, Piret Irs, Kristiina Davidjants, Juta Ristsoo, Imbi Arro, Hanno Soans, Igor Ruus, Teet Raudsepp, Accademia Boutique, Port Arturi kaubamaja

Andy Warhol. Life After the Soup Can

Films, Video Art and Installations 1963-1986.

Exhibition at the Pärnu Museum

14 July – 14 August 2016

Andy Warhol, the 20th century’s legendary pop artist, whom the general public knows mostly for his series depicting famous icons – the Campbell soup can and Marilyn Monroe – announced in 1966, that he was finished with painting and would devote the rest of his career to film. Starting in the 1960s, the major part of his work was comprised of films, video art and installations. This exhibition focuses on Warhol’s audiovisual art and Warhol as a pioneer of Western experimental cinema.

These films and videos, which are strictly protected by intellectual property and distribution rights, are being deposited with the Pärnu Museum by the Andy Warhol Museum in Pittsburgh, Pennsylvania in the U. S., which is the official keeper of Andy Warhol’s legacy.

Warhol’s hobby – the maniacal documentation of people and his surroundings on video cassettes and Polaroid photos – which was quite exceptional at the time has become a daily activity in social media today. The subjects that Warhol dealt with from the 1960s to the 1980s are still topical today and are worthy of being raised and discussed. One can speculate on whether it is Warhol’s less explored work that has surreptitiously had the greatest impact on future generations. His chaotic performances at the Factory with social figures, transvestites, transsexuals, and rapidly changing superstars dealt with the significant social problems of the day, and are no less topical today. Most of his video work presages the subjects that reality TV has been covering for the last few decades. The patience of the viewer at that time was totally tested by his extra long, epochal single-take films, which are represented at the exhibition by Sleep, as well as My Hustler and Mario Banana, experimental films with chaotic narratives that deal with LGBTQ issues.

Warhol’s passionate love of fame and his attempts to combine art and consumer culture are expressed at the exhibition by selected episodes from Warhol’s rare TV shows that are unavailable on the internet, including Andy Warhol’s TV, Andy Warhol’s 15 Minutes and Fashion,. World-renown pop musicians, composers and intellectuals of the day,

from Philip Glass to Cindy Sherman, appeared on Andy Warhol’s TV, a show broadcast on a local cable channel in New York. Fashion as indicated by its title set out to document the designers of the period and discuss such terms as trends, style, fashion, beauty, etc.

Also on display is Silver Clouds, the infamous installation created by Andy Warhol in collaboration with Billy Klüver – a magical and ethereal interactive installation, which will leave no one untouched. The centrepiece of the exhibition is Warhol’s Screen Tests, which is comprised of three-minute minimalist video portraits of celebrities, most of which have not survived. The “screen tests” on exhibit in Pärnu will allow the viewers to look into the eyes of Salvador Dali and Bob Dylan.

Warhol’s era and the background of his work is revealed in interviews with John Giorno, Warhol’s life partner at the time and the main character in Sleep, and Bob Colacello, Warhol’s close friend and collaborator from a subsequent period, which will be screened at the exhibition. The interviews were conducted by the exhibition curators and filmed in New York in late 2014.

Curators: Marian Kivila, Sandra Jõgeva

Exhibition team: Marju Kurvits, Triin Tammann, Indrek Aija, Kristjan Aariste, Margo Samorokov

Supporters: Cultural Endowment of Estonia, Pärnu City Government, Embassy of the United States in Estonia, Estonian Artists Association, Soho Fond, T-shirtstore

Cooperation partners: The Andy Warhol Museum, Oot-Oot Studio

Special thanks: Bob Colacello, John Giorno, Benedict Chapman, Paul Firnhaber, Wendre AS, Eva Sepping, Tiiu Vitsut, Villu Jõgeva, Arne Maasik, Jan Leo Grau, Martin Saar, Meelis Tammemägi, Heini Soobik, Toomas Männaste, Piret Irs, Kristiina Davidjants, Juta Ristsoo, Imbi Arro, Hanno Soans, Igor Ruus, Teet Raudsepp, Accademia Boutique, Port Arturi kaubamaja.

Probleem teadmatusega, mida teha...

Lühendatud intervjuust John Giornoga

11. detsembril 2014 a. New Yorgis, Bowery 222 (kommentaar: see on maja, kus omasid stuudiot Mark Rothko, Michael Goldberg, William S. Borroughs jt. Warhol elas seal ajutiselt perioodil, kui oli koos John Giornoga. Seal filmiti üles ka „Sleep“).

Intervjueerisid Sandra Jõgeva ja Marian Kivila

SJ: Kuidas see kõik alguse sai? Kuidas te sattusite Warholi seltskonda? Kui õigesti aru saan, siis olite te Andy Warholiga paar? Kas te sündisite siin New Yorgis?

JG: Jah. Käisin siin ka koolis, täpsemalt Columbia Ülikoolilis. Kõik saigi alguse siin samas hoones ja selle ümbruses. Olen elanud siin hoones 1960. aastate algusest. Warholi ringkond koosnes kokku umbes 80 inimesest, kuhu kuulus filmitegijaid, luuletajaid, maali-kunstnikke ja skulptoreid. Andy oli üks nendest. Popkunstnikke oli kokku vaid seitse. Tundsin toona palju kunstnikke ja tutvusin Andyga ühel peol 1962. aastal. Kuid see ringkond oli väga väike ja me kõik tundsim üksteist. Kohtusime näiteks Judson Churchis Washington Square'il. See oli tuntud kui Judson Dance Theatre. Toimus palju asju - happeningid Allan Kaprow'lt, Carolee Schneemann tegi «Meat Joy'd». See oli happeningide algus. Ja meie Andyga huvitusime sellest. See ringkond laienes iga päevaga.

MK: Oli see armastus esimesest silmapilgust?

JG: Ma ei teagi. Kohtusin Andyga enne ta näituse avamist Sidney Janise näituse avamisel. Kolm päeva hiljem, 3. novembril 1962. aastal. See oli kolm päeva pärast Halloweeni. See ringkond oli suhteliselt väike. Seitsme popkunstniku töid näidati Sidney Janise galeriis 31. oktoobril. See oli puhas popkunst- Jim Rosenquist, Roy Lichtenstein jt. Ja seda peeti nii pööraseks, et kõik abstraktsio-nistid, kes olid Sidney Janise galeriis esindatud, nagu Rothko, De Kooning ja Jackson Pollock, hülgasid galerii «rämpsus» tõttu, mida seal näidati. Mäletan seda, kuna olin ise kohal. Ja kolm päeva hiljem, 3. novembril, toimus Andy esimene näitus.

SJ: Kõige esimene näitus?

JG: Jah. Seal olid «Kuldne Marilyn» ja «Campbelli supipurk» jms. See oli Eleanor Wardi galeriis.

SJ: Ja ta kutsus teid välja?

JG: Ei, me nägime üksteist pidevalt. Ei, tegelikult me alles kohtusime. Ma ei tundnud teda veel. Õhtustasime koos siinsamas majas üle-misel korrusel. Mu sõbral oli seal katusekamber. See siin on William Burroughsi Punker. Ja ülemisel korrusel oli korter, kuhu meid Andyga õhtusöögile kutsuti enne kui Judson Dance'i teatrisse läksime. See pidi olema veebruaris või märtsis. Ja alles sellest hetkest hakkasime käima. Sest mäletan, et järgmisel õhtul oli Jack Smithi «Leegitsevate olendite» esilinastus. Aga olime Andyga mõlemad seda juba vähemalt 24 korda näinud, sest Jack muudkui näitas seda. Korduvalt. Me ei tahtnud seega kumbki esilinastusele minna, aga viiakusest pidime minema. Me kohting oli siis järgmi-sel õhtul ja alates sellest hetkest käisime kõikjal koos.

SJ: Isegi Wikipedia väidab, et te läksite lahku 1964. a.

JG: Jah. Aasta lõpus. Sest 1964 lõpus kohtusin William Burroughsi ja Brion Gysiniga, kes saabusid New Yorki. Mu maailm muutus. Nad saabusid umbes 1964. aasta novembris. Ja alates jaanuarist ela-sin nende maailmas. Tundub veider, ent William Burroughs, Allen Ginsberg ja kogu see maailm oli tavapärasest sama erinev nagu Hiina [Ameerikast - toim.]. Elasin selles teistsuguses maailmas aastakümneid.

SJ: Ja te hakkasite luuletajaks, või olite juba?

JG: Luuletasin juba noorpõlves.

SJ: Kuidas teist sai filmi «Sleep» peategelane?

JG: Andy ei teadnud, mida teeb- nii sellesse rolli sattusingi. Pärast ta 1962. a näitust lõi Jonas Mekas 1963. a jooksul filmitegijate ühingu- Cinematheque'i. Ja 1963. aasta oli veel üsna varajane ning New Yorgis oli veel palju väikseid kinosid. Need olid jäänud sõjaeelsest ajast ja olid üsna väikesed, vaid umbes sajakohalised. Neid jagus üle terve linna. Ent vahel olid nad esmaspäevast kolmapäevani suletud, sest publikut ei olnud piisavalt. Ühesõnaga, nad olid avatud neljapäevast pühapäevani. Jonasel tuli siis hea mõte neid kinosid ööseks üürile võtta. Teisipäeval näidati näiteks nelja filmi. Jack Smithi, Kenneth Angeri ja teiste omi. Vahel näidati filme kahel või kolmel õhtul nädalas, erinevates kinodes. Esmaspäevast kolmapäevani, ent eri kinodes. Ta sai need ilmselt väga odavalt kätte ja näitas filme tasuta. Ja meid oli päris palju, kes me võima-luse korral kohal käisime. Meie Andyga käisime neil seanssidel tihti, kaks või kolm korda nädalas. Ta polnud suurem filmimees kui mina, aga ta oli kunstnik. Teda huvitas filmimise protsess. Eriti kõike korduvalt näha... Uut filmi näidati alati lõpus. Õhtu jooksul näidati nelja filmi ja uut filmi alati viimasena. Ja enne tuli teised kolm ära vaadata. Ent esimene oli Jack Smithi «Leegitsevad olendid», mida olime juba 20 korda näinud. Ja Kenneth Angeri «Scorpio tõusu» olime juba näinud 15 korda. Ja Conneri ning teiste filme samuti. Kui näete asju korduvalt, siis taipate, mis on hea ja mis halb. Nii õppiski Andy filme tegema. Seda iseloomustas lõputu 16 mm filmirullide vahetamine... Tundus, nagu ta küsiks endalt pide-valt, miks nad asju teisiti ei tee. Oli näha, kuidas ta märkas vigu ja võimalikke paremaid lahendusi. Ja mõned kuud hiljem tekkis tal mõte ka ise filmimist katsetada. Nii ta alustaski.

MK: Miks see film («Sleep») teie arust nii eriline on?

JG: Mul pole aimugi.

MK: Olid sa ise tulemusega rahul?

JG: See oli keeruline protsess. Tegemist oli tema esimese filmiga ja ta ei teadnud, kuidas seda teha. Ta nägi selle kallal terve aasta vaeva ja see lõppes peaaegu katastroofiga. Kahtlemata oli see väga huvitav, kuidas ta suutis sellest filmi teha.

MK: Kas mäletate midagi selle filmi võtetest? Kas te uinusite päriselt või pidite võtma unerohu?

JG: Mulle meeldib üldiselt magada. Magasin pidevalt. Jõin toona palju. Juues on alati kas pohmakas või olete purjus. Uinuda on lihtne. Magasin seega tihti, kui ta helistas. Ja ta otsis filmi jaoks täiesti suvalisi argitoimetusi. Näiteks on ta filminud seda, kuidas Bob Indiana seeni sõi.

SJ: Maagilisi seeni?

JG: Ei, tavalisi. See oli lihtsalt tobe mõte, et Bob Indiana võiks seeni süüa. Kuid sellele kulub vaid umbes viis minutit. Ta otsis midagi, mis vältaks kauem. Nii jõudis ta magamise filmimiseni.

MK: Milline oli selle filmi tagasiside, kui see valmis sai? Kas see võeti publiku poolt hästi vastu?

JG: See oli juba enne linastumist kurikuulus, sest Andy hakkas just kuulsaks saama. Ta oskas ülimalt hästi endale tähelepanu tõmmata. Tal oli palju sõpru ja ta oli pidevalt tähelepanu keskpunktis. Kui tal tuli mõte seda teha... Juba enne filmimist... Ta filmis seda 1963. aasta suvel. Aga see sai koheselt kuulsaks. Ta 8-tunnine film polnud veel valmis, aga moeajakirjad juba kirjutasid: «Andy Warholi 8-tunnine film «Uni»». See oli kurikuulus juba enne linastumist. Sealjuures ei teadnud ta, kuidas filmi teha. Aga ta oli äsja ostanud Bolex kaamera ja me veetsime juulikuus kaks nädalat «Und» filmides. Ja pärast esimest nädalat saatis ta vist osa mater-jali ilmutusse. Ja siis filmisime teise nädala lõpuni. Siis tuli film ilmu-tusest tagasi. Bolex kaamera mahutas toona kahe minuti jagu filmi ja iga kahekümne sekundi tagant tuli vedru üles keerata. Seda ta kahe nädala jooksul tegigi- keeras iga 20 sekundi tagant taas üles. Ja kui see ilmutusest tagasi tuli, oli filmis iga 20 sekundi järel jõnksatus. Ta oli seega filminud sadu filmirulle, mis läksid kõik raisku. Siis kohtus ta me ühise sõbra Bud Wirtschafteriga, kes oli filmimees, ja Bud ütles: «Andy, on olemas üks vidin, mis ühendab kaamera vooluvõrku ja kerib vedrut automaatselt». Andy hankis siis selle vidina ja me filmisime veel kaks nädalat. See oli juba augustis. Ja see materjal oli ilmutusest naastes vigadeta. Ent filmi-lõike ei saanud kokku panna, sest osadel oli jõnksatus. Ja kuna ta polnud professionaalne filmimees, siis filmis ta mitme eri nurga alt, mis kõik lõppversiooni ei jõudnud. Ja see ei toiminud. Ta ei osanud filmi monteerida. Ja siis ilmus nädalalehes Village Voice artikkel selle filmi valmimisest. See juhtus üsna varakult, Augusti lõpus, ja seal oli häid kaadreid filmist. Village Voice kajastas seda juba võtete ajal. Andy töötas filmi kallal iga päev ja tal oli tohtu probleem oskamatusega midagi teha. Ühe huvitava asja sain teada kunstikriitik Branden Josephilt. Londoni Tate'i muuseumis näidati 24 h filmi «Uni» ning esitati elavas ettekandes Erik Satie pala «Vexations» ja taustaks näidati 34 tundi filmi «Uni». Tate'i Turbine Hallis. Olin ise kohal- esinesin avamisel ja sulgemisel. Ja Branden ütles mulle seal: «John, olen seda filmi tuhat korda näinud ja avastasin midagi. Seal on jada - kaadrid korduvad». «Unes» on kuue ja poole tunni jooksul kordused. Teatud kaadrit koratakse kolm korda ja siis jälle teist. Ja need vahelduvad veidralt. Ning mulle meenus üks huvitav detail. Läksime 1963. aasta septembris Andyga välja ja John Cage esitas Erik Satie 34 tunnist teost «Vexations» esimest korda ning kuigi see kirjutati 19. saj lõpus, polnud seda varem esitatud. John Cage üüris selleks saali. 12 klaverit mängisid vaheldumisi korduvat muusikalist fraasi ja see kestis kokku 32-34 tundi. Vaatasime seda paari tunni kaupa ja käisime kordamööda vahepeal ära. Tulin tagasi kell üks öösel ja jäin ei tea mis kellani. See oli lihtsalt korduv muusika, elavas ettekandes. See kontserdi-paik oli Kolmandal avenüül ja ma mäletan, et kavalehel oli mimeograafi pilt. See on vanaaegne paljundusmasin. Ja esikaanel oli Satie pilt, teose «Vexations» sünniloo kirjeldus, siis veel midagi ja muidugi ka 12 klaveri pilt. Kavalehe taga aga oli lühike kirjeldus selle kohta, et Erik Satie oli roosiristlane ja et roosiristlased tegelevad maagiliste valemitega. Ja seal oli kirjas ka näide: A, B, C, B, C, B, C, A- umbes nii. Seal oli toodud näitena kolm valemit. Võtsin selle kavalehe kaasa ja mäletan et Andy «Unes» korduvad kaadrid ühe sellise valemi järgi. Andy muidugi polnud roosiristlane, ent ilmselt otsustas ta meeleheites korduste kasuks ja võis kasutada seda valemit. Me ei saa seda kunagi teada, aga tal oli see kavaleht olemas. Oktoobri alguses filmis ta «Und» edasi. Ta ilmselt teadis, millised plaanid sobivad, ja ütles, et tahab mõned kaadrid uuesti ja

paremini filmida. Oktoobris filmisime seega viimast korda. Osa sel-lest materjalist kasutaski ta «Une» lõppversiooni kordustes. Selline see lugu oli.

MK: Kuidas te kirjeldaksite Andyt inimesena ja kunstnikuna?

JG: Ta oli muidugi suurepärane kunstnik. Ja ta oli väga lahke ning häbelik. Lisaks veel ülitundlik, eraklik jne. Ent ennekõike lahke ja häbelik.

SJ: Kas ta oli teie arust üksildane?

JG: Tema üksildus oli kuidagi teistsugune. Mul on Andyga seoses üks kummaline mõte. Kui Andyga 1962. aastal tutvusin, või isegi enne seda, siis kõik vihkasid popkunsti. Absoluutselt kõik, ka Bob Rauschenberg ja Jasper Johns. Sest juba toona kutsuti Andyt popkunsti isaks ja neid selle vanaisadeks. Kujutage ette- Bob Rauschenberg, popkunsti vanaisa. Ta läks marru, kui need asjad toimusid. Ja Andy muutis kunsti tohutul määral, millest tal endalgi toona aimu polnud. Ja teda vihati terve elu vältel. 1970ndatel aastatel, pärast seda, kui teda tulistati, muutus ta kunst minu arust kardinaalselt. Pärast tulistamist ei saanud ta enam uimasteid tarvitada. Andy lemmikuimasti oli amfetamiin. Amfeta-miinist võib vahel kasu olla - sellest oli abi näiteks Jack Kerouacile ja teistele. Amfetamiini puhul on hea see, et ta kaotab hirmud. See aitas Andyl uuenduslik olla. Tegime kõik amfetamiini ja taipasime seda. Pärast tulistamist öeldi talle, et kui veel uimasteid tarbib, siis sureb. Ta kartis surma ja loobus uimastitest täielikult. See ilmselt muutis ta maailma. Ta oli endiselt geniaalne kunstnik, ent ta otsu-sed olid varasemast palju vähem uuenduslikud.

SJ: Milline on teie lemmikuimasti?

JG: Toona armastasin amfetamiini, nüüd teen vaid kanepit. Olen kirja-nik ja suitsetan iga päev kanepit töö pärast. See on kirjanike lemmikuimasti. Ent muud ma ei tee.

SJ: Aga alkohol?

JG: Mitte palju kui vanasti. Kanep on kirjanike uimasti. See ei sobi maalikunstnikele ega skulptoritele. Neile meeldib suitsetada õhtul, pärast tööd. See ei sobi ka filmiinimestele, sest võib põhjustada eksimusi. Aga kirjanikele see sobib.

SJ: See on huvitav mõte. Arvasin, et kirjanikele sobib alkohol.

JG: See ka. Jah.

MK: Sõltub, kas olete Bukowski või Shakespeare.

SJ: Võib-olla sobib kanepi suitsetamine eriti luuletajatele.

JG: Uimastid olid tervele põlvkonnale üliolulised. Kerouac kirjutas raamatut «Teel» vahel 32 tundi jutti. See on võimalik vaid uimasti mõju all. Ning Andy ja veel paljud inimesed samuti. William, John... Inimesed eelistasid erinevaid uimasteid. Aga kunstikoolis või ülikooli magistrantuuris ei öelda kunagi: «Minge koju, võtke amfe-tamiini ja vaadake, mis see teie loominguga teeb». Uimastid löid terve maailma. See polnud üks inimene, vaid terved põlvkonnad, kes tarbisid uimasteid, muutsid kunsti ja kirjandust.

SJ: Mis on teie arust tänapäeval kõige popim uimasti? Olen käinud USA-s korduvalt ja mulle tundub, et selleks on kanep.

JG: Vist küll.

SJ: Mulle isiklikult uimastid ei meeldi. Mulle ka mitte.

MK: Mida te isiklikult popkunstist arvate?

JG: See oli üks imelisi hetki kunstiajaloo, kui maailm jäägitult muutus. Seda ei teinud üks inimene. Andy on lihtsalt neist kõige tuntum. Ent viis, kuidas see kunsti muutis... võiks öelda, et kultuur jõudis lõpuks ajale järele. Maalikunst jõudis postmodernismile või millele iganes järele. Kõik muutus ajastukohaseks.

SJ: Kas te jälgite kaasaegses kunstis toimuvat? Kas kunst kui selline on tänapäeva maailmas oluline või on see oma positsiooni kaotanud?

JG: Kunstimaailm muudab end pidevalt läbi aastakümnete. Praegune kunst on mulle sama põnev kui tollane. See on täiesti teistsugune ja mul pole põhjust kedagi põlata. Kunstnikke on nii palju ja mõned superstaarid ning hinnad... Näiteks Jeff Koons - see on meeletu. Ning hiinlased ja araablased teevad nii kummalisi asju, millelaad-seid pole varem tehtud. See kõik on sama põnev kui 1960ndatel. See kõik üllatab mind.

SJ: Kui tihti te suhtlete inimestega 1960ndate aastate Warholi ringkondadest? Kas kohtute näiteks vahel Brigid Berliniga?

JG: Ei. Peaaegu üldse mitte. Kohtusime põgusalt aastate eest. Suhtlen inimestega Warholi muuseumist ja fondist. Sealsed töötajad on mu sõbrad ja me suhtleme tihti. Homme näiteks sõidan Pittsburghi Warholi muuseumisse ja esinen õhtul seoses maaliga «Kaksteist tagaotsituimat meest». Seda maailma näen tihti, ent kõik teised on haihtunud. Nad on ilmselt vanad või haiged. Andekas ja geniaalne Viva kadus Californiasse ja talle meeldib nüüd golfi mängida. Kedagi pole enam näha nendest, kes veel elus on. Ma jätsin enne rääkimata, et Andy tõrjumine kestis kogu ta elu. Teda vihati juba enne, kui ta hakkas kuulsuste portreede ja kitšiga tegelema. Pop-kunstnikud muidugi meeldisid üksteisele, kuid kogu ülejäänud kunstimaailm, näiteks abstraksionistid, Bob ja Jasper, ning konser-vatiivne kunstimaailm vihkasid algul Andyt. Ja 1970. ja 1980. aas-tatel, enne ta surma, vihati teda veel rohkem, sest ta oli nii kuulus ja rikas. Pärast ta surma tegi Kynaston McShine MOMA-s Andy näituse. Oleme head sõbrad ja ma õhtustasin temaga sel perioodil. Ja ta ütles: «See on nii raske». Ja jätkas: «John, kas mõistad, et Andyt vihati surma hetkel rohkem kui mis tahes hetkel ta elus?» See oli šokeeriv. Tal olevat olnud raske isegi näituseks raha leida. Kuigi ta ei võtnud uimasteid ja oli gei, ent ei teinud midagi, peeti teda ikka narkomaanist geiks.

SJ: Mis mõttes ei teinud midagi?

JG: Ta ei tegelenud juhuseksiga ja oli lihtsalt gei. Ja viimased 25 aastat ei tarbinud ta uimasteid. Ent raha ei antud, sest ta olevat narko-maan ja gei. See oli aastal 1987 või 1988. Ja siis taipasin, et kui Andyl surres elu silme eest läbi jooksis, nägi ta ilmselt neid lõputuid äraütlemisi 1950ndatest, kui abstraksionistid teda geina tõrjusid... DeKooning jt. Kuni surmani välja. Kuigi ta oli nii kuulus, edukas, rikas ja armastatud, vihkasid teda samas kõik. Mõtlen alati, et see oli kõige kurvem asi Andy elus. See on nagu vähk. See häirib sind, sest oled kuulus, ent see, mida kõige enam soovid, jääb alati püüdmatuks. Inimesed vihkavad sind alati. Sind kritiseeritakse lakkamatult ja koheldakse halvasti. Ja sellele ei mõelda, enamasti Andy puhul, sest teda peetakse vahel rumalalalt robotiks või nii kuulsaks, et see ei läinud talle korda. Ent see läks talle ilmselt vägagi korda.

A huge problem of not knowing what to do...

Excerpt from an interview with John Giorno

On December 11th, 2014, 222 Bowery street, New York, USA

Interviewed by Sandra Jõgeva and Marian Kivila

- SJ:

How did it all start? How did you end up as part of Warhol circles? As I understood, you were dating Andy Warhol. Were you born here, in New York?
- JG:

Yes, I was. I was born here and I only went to school here. At Columbia University. So how it started? Here, like in this building and around this neighborhood.
- SJ:

So you have been living here all your life?
- JG:

Well yes, I have been in this building since the early sixties. It was a very small scene of filmmakers, poets, painters and sculptors. It was just about eighty people. And Andy happened to be one of them. You know there were just seven pop artists in that art scene. So I knew a lot of artists at the time and I met Andy at the party in 1962. But it was a very small scene and we all knew each other. One I think was the Judson Church in Washington Square. Something called the Judson Dance Theatre. All these things were... the happenings were happening, Allan Kaprow was happening. Carolee Schneemann was doing Meat Joy. Beginnings of happenings. And Andy went to those things as I did, and it was an extended scene.
- MK:

Was it love at the first sight? Sorry.
- JG:

I don’t know. So I met Andy before his opening, at Sidney Janis’ opening. Three days later, on November 3rd 1962...
- SJ:

Do you remember the exact date?
- JG:

Because it was three days after the Halloween. Because at first it was a very tiny scene and these seven pop artists were shown in the Sidney Janis gallery on October 31st, which you know is called Halloween. And it was just Pop art, you can imagine – Jim Rosenquist, Roy Lichtenstein, whatever. And it was considered so outrageous. So that all of the abstract painters, who were at the Sidney Janis’ – like Rothko, De Kooning and Jackson Pollock – all resigned the gallery at this trash that was being shown. I remember this because I was there. And three days later, it was November 3rd now – that was Andy’s first show. So...
- SJ:

First show ever?
- JG:

First show ever. It had Gold Marilyn and Campbell Soup and all that, at the Eleanor Ward Gallery.
- SJ:

And he asked you out?
- JG:

No, we saw each other all the time, because there were... For instance, the very... No, I know, actually we just met there. I didn’t really get to know... We had dinner at the top floor of this building. Friend of mine had a loft. We are at the bunker of William Burroughs- this loft. And on the top floor there was a loft where Andy and I were invited to dinner before we went to the Judson Dance Theatre. This was sort of now in February or March. And

- it’s from then that we started seeing each other. Because the very next night was the world premiere of Jack Smith’s Flaming Creatures. But each of us – Andy and me – had seen it at least twenty four times before, over the year and a half, because Jack just kept showing it. So you would see it and see it and see it. So it was world premiere and neither of us wanted to go, but it’s the world premiere, so we had to go. So we had the rendezvous the next night after this dinner and from then on we sort of went to things all the time together.
- SJ:

Even Wikipedia says that you split up in 1964.
- JG:

Yes. By the end of... Because in the end of 1964 I met William Burroughs and Brion Gysin – they come to New York. I switched worlds. They arrived somewhere in November of 1964. And from January on I was in their world. It was a complete... It seems strange, but William Burroughs and Allen Ginsberg and all that world was... it could have been China – it was just another world away. So I was in a different world for decades.
- SJ:

And you became a poet or you already were?
- JG:

I’ve always been a poet, since quite young.
- SJ:

But how did you end up as a star of the Sleep?
- JG:

Well Andy didn’t know what he was doing – that’s how I ended up. What happened was... After his show in 62, all of 63 Jonas Mekas invented something called the Film-Makers’ Co-op over there – the Cinematheque, in that building which you know over there, and he had unusual... It’s the very early years – the 1963 particularly, because there were lots of small movie houses in New York City – leftover from the ’20s and ’30s. But small, where there’s only one hundred or hundred and ten seats. And they were still functioning as movie theatres, all over the city. But sometimes they had to be closed on Monday, Tuesday, Wednesday, because there was not enough people to keep it going. And so they were open on Thursday, Friday, Saturday, Sunday. So Jonas got this great idea of renting... - there was about ten of them, all over, from downtown to uptown - ...renting these cinemas by the night, you know. On Tuesday night were shown these four films - Jack Smith, you know, Kenneth Anger, this and that. And sometimes two or three nights a week in different theatres. On Monday, Tuesday, Wednesday, but in different theatres. I mean, he got them really cheap, I think. So it was like free. And there was this world of us, so we all went as much as we could. So Andy and I went almost two or three times a week. And what happened was – he was no more a filmmaker than I was, you know, but he’s an artist, right. So he was just fascinated at the process. And when you see things over... Like they would always play things... Every new one they’d put forth – four films a day... a night – so they would always put the new one forth. And you had to listen to the first, to the second, to the third... But the first was Jack Smith’s Flaming Creatures that we had already seen twenty times. And Kenneth Anger’s Scorpio Rising we had also seen fifteen times. And whatever, Conner’s or anybody else... But when you see things over and over, you understand what’s good and what’s bad. So that’s how Andy learned how to make a movie. Sitting... you know the endless changing reels, the 16 mm changing reels – I could see him thinking: “Why don’t they do it that way?” You could see him seeing the mistake or how it should be done. And a few months later, three or four months later, he got the idea of “Why don’t I do it? Make a movie”. So that’s how we started.
- MK:

Why do you think this movie is so special?
- JG:

I have no idea.

- MK:

Do you like it yourself?
- JG:

It’s complicated. It was his first movie and he didn’t know how to do it. And so that’s why it was a torture for him for year and almost a disaster. And it’s really curious how he was able to transform it into a film.
- MK:

Do you remember something about filming the movie? How did you really fell asleep? Did you have to take sleeping pills or how was it?
- JG:

Well generally I like to sleep. So I slept all the... I drank a lot those days. So when you drink you always either have a hangover or you’re drunk – so you can always go to... So I was often sleeping, when he called. And he was looking at whatever everyday activity and he sort of filmed Bob Indiana eating a mushroom and that’s...
- SJ:

Magic mushroom?
- JG:

No, no, just an ordinary... just a dumb idea of Bob Indiana eating a mushroom. But that only takes five minutes or something and he was looking for a bigger thing. So that’s how he came up with the idea of Sleep.
- MK:

What was the feedback for the movie? Did people love this?
- JG:

Well it was so notorious before it came out, because Andy was just beginning to get famous, but he knew a lot about how to get publicity. He had so many friends and he endlessly got publicity. And so when he got the idea of doing it, which is sort of... Even before he filmed it. He shot it in the summer of ’63. But instantly it was famous, this eight hour movie. He hadn’t shot it, but he was getting those fashion magazines... “Andy Warhol’s eight hour movie Sleep” was this thing and it hadn’t been done. And so it was notorious before it came out. And why he didn’t know how to make a movie is that he just bought a Bolex camera and so we spent two weeks in July filming Sleep. And then after the end of the first week maybe he sent some to be developed. And then it was the end of the second week, so we had two weeks. And when he gets it back. So it was a Bolex camera which in those years it’s a two-minute reel and every twenty seconds you have to wind it. So that’s what he did for two weeks – he rewound it every twenty seconds. And when he gets it developed – every twenty seconds there is a jerk in the film. Because when you do this, the camera is on the stand, you know. So there’s hundreds and hundreds of films that he took and it’s all nothing. Then he meets a friend of ours, somebody called Bud Wirtschafter, who was a filmmaker. Bud says: “Andy, there’s a gadget – you plug it in the camera and you plug it in the wall and it rewinds automatically”. So Andy gets this gadget and we shoot it for two more weeks. And this is now in August. And then he gets that back and everything is perfect. But you can’t put two things, two two-minutes together – it’s a jerk or splice. And it was obvious that it doesn’t work this way. And also it’s obvious that he didn’t quite... he was not a filmmaker, so he was shooting lots of different angles and many of the rolls were from this angle and there were few angles that eventually got into the movie. And it doesn’t work. You know, he wasn’t a film editor and he didn’t know how to do it. And so now it’s weekly in The Village Voice – you know this newspaper The Village Voice – the progress of this film. And I think quite early, like at the end of August, there were some great stills, easy. You know that famous one. So that’s in The Village Voice already. And it did continue going on. But he worked on it daily and there was this huge problem of not knowing what to do. And then... This I learned from sort of an art critic Branden Joseph, who’s... There was a giant screening in the Tate in London

- Sleep for 24 h... Erik Satie’s Vexations played live and they played Sleep for that 34 h. In Tate’s Turbine Hall. And so I was there. I performed at the opening and at the end. I was the part... And I’d been watching, so Branden says to me: “John, I’ve seen this movie a thousand times and I found something. There’s a sequence. They repeat”. There are repetitions in Sleep in six and half hours. Like this gets repeated three times and the other gets repeated and they alternate in the funny way. And what I remember that was really curious – Andy and I in September of 1963 went to a... John Cage produced Vexations, which is this 34 h piece of Erik Satie, for the first time. Even though it was written in the 1880s or ’90s, it had never been performed since then. So John Cage rented this place. And what it is it’s twelve pianos alternating this repetitive phrasing for certain amount... It always lasts between 32 and 34 hours. So I was there with Andy and I stayed for a little while, couple of hours, and I left and Andy was there, he stayed when I left. I came back at one o’clock in the morning and stayed until I don’t know what. Just this repetitive music, live. So then I remember... I have this really great memory, so I remember that night. And in the program... Because I know the theatre, we were up on Third Avenue. It was a booklet, you know. On the cover was... you know, on those days was this mimeograph – this old-fashioned way... no Xerox, mimeograph. And there was a picture of Satie on the cover. And explanation of the process of Vexations and something else. And of course all the twelve pianos. And then at the back of it was a brief description of Erik Satie being a Rosicrucian. Rosicrucian – that spiritual whatever that is. And then they said one of the things that Rosicrucian do are these formulas, magical formulas. And they listed them – it was A, B, you know, something like A, B, C, then B, C, B, C, A – you know, that kind of thing. And they listed a three of those formulas. Because I remember I took a program home. You know how you remember things by just... And so I said to... So the scheme of repetitions in Andy’s Sleep is one of these formulas. You know, however it goes: A, B, C, B, C, A, B – you know, whatever it is. Andy was not a Rosicrucian, but I think out of desperation he knew he had to repeat things and he used maybe that. We’ll never know, but he sure had the program at home. What happened then, he shot some more Sleep in early October, like the first week or tenth of October. And he said he knew... He would obviously feel what shots worked well and he said: “I know what I want to do, but I want to do them over again, some of them better”. And that’s when we did another shoot in October, which was final. I think some of those are the ones that really became the repetitions in Sleep that he cut. So that’s the story. Yes.
- MK:

How would you describe Andy as a person and as an artist?
- JG:

Well of course he was a great artist... and he was really kind and shy and all those things that you know – supersensitive, withdrawn and all those things. But kind and shy was... Yes.
- SJ:

Do you think he was lonely?
- JG:

His kind of loneliness was beyond loneliness. I have a funny thought about Andy, because in those years, when I first met him was in 62, or even before that – everybody hated pop art. Everybody, including Bob Rauschenberg and Jasper Johns. Because at that point, even earlier on, Andy was the father of pop art, so they became literally the grandfathers. You can imagine- Bob Rauschenberg as the grandfather of pop art. But he blew his top when those things happened. And Andy was... just because he transformed art in the profound way that he wasn’t even aware of at the time. And so he was hated all his life. And then when you get into the 70s, after he was shot, his art

really, in my mind, profoundly changes. Because when he got shot, he couldn't take drugs any more. Andy's drug of choice was speed and he took speed. And it's the result of, you know... Speed can be great, it works sometimes in your life. Like for Jack Kerouac and all these people. And so when he got shot, he couldn't take any more drugs and somehow he didn't... One thing that speed does that's good – it makes you fearless. So lot of those breakthroughs of Andy... We were all on speed, so one saw that. And then, when he was shot, he couldn't take another... They said: "One more pill and you're dead". And he was afraid of dying, so he stopped all drugs. And I think his world changed. He is still a brilliant artist and goes on, but his decisions were less breakthroughs in some ways than another turn in the world.

SJ: What is your drug of choice?

JG: Well I used to like speed then, now I just smoke grass. I'm a writer, so smoking grass every day is a work drug. It's a drug of choice for writers. But that's all.

SJ: Do you drink alcohol?

JG: Not so much. Yes, I drink, but not as much as I used to.

SJ: But you prefer grass?

JG: Grass is a writers' drug. Grass is not a painters' drug or sculptors' drug – they like to smoke at night, when they've finished working. And obviously not a video... Because if you smoke grass, you make mistakes and things. But for a writer it's sort of writers' drug.

SJ: It's interesting idea, since I always thought that alcohol is quite good for writing.

JG: That too, yes.

MK: Depends if you're Charles Bukowski or Shakespeare.

SJ: Or maybe if you're poet then maybe smoking pot is ok.

JG: But I think drugs were so important for all that generation. You know Kerouac's On The Road he wrote for 32 hours. Nobody writes for 32 hours unless you're on the drug. And Andy too and there were countless other people, you know, William, John... Different people had other drugs of choice. But you know in art school, university or master program they never say: "Go home and take some speed. See what it does to your work". And these drugs created a world. It's not one person, it's decades of people taking drugs transformed this world of art and literature. And in these master programs they never recommend that.

SJ: What do you think is the drug of today? I think... I've been to America quite many times and I personally think it's pot.

JG: It's what?

SJ: It's pot – America's drug of choice. It's like ubiquitous – everybody is doing it. I think this is like the drug of today, more or less. Do you agree?

JG: Yes.

SJ: I personally don't like it, but it's my personal taste.

JG: I don't like drugs, but besides those drugs... Like in the '60s they take LSD, when it was first introduced. Can you imagine coming from ordinary middle class bourgeois families – everyone was just transformed the way they saw something very clearly. That is going on from then till now. But all those kind of drugs have had a kind of real effect.

MK: What do you think about pop art?

JG: It's one of those miraculous moments in art history where the world really changes. Inexplicably. There wasn't particularly any one of them doing it. Andy was sort of the most prominent, but the way it transformed... The culture kept catching up. The painting finally catching up to post-modern... I mean modern... whatever it is – catching up to the moment.

SJ: Yeah. Are you following today's art? What do you think? Do you think art is important as such in today's world? Or has it lost its position?

JG: The art world just endlessly transforms himself from one decade to another. And it's just as fabulous to me know as it was then, completely different. And I have no reason to dislike anyone. But all that thing with so many artists and the ones with the superstars and the pricings – Jeff Koons and all that phenomenon – it's just sort of amazing. And then these Chinese and Arabs coming in and they become then so bizarre like it's never been before, in some equally fantastic ways that was in the 60s. So I'm amazed by all this. And I'm also a little bit in it, because I have these paintings I do all the time.

SJ: How much do you are still in touch with people from like the 60s, like Warhol circles? Do you meet Brigid Berlin occasionally, for example?

JG: No. So occasionally that I can't even say. I saw here once kind a few years ago. She doesn't... I see a lot of people like from the Andy Warhol Museum and Andy Warhol Foundation. All the people that work there are sort of friends of mine. So I run into them... I go tomorrow to Pittsburgh, to the Andy Warhol Museum, and do something tomorrow night about Thirteen Most Wanted Men, at the museum. So I see that world. But everyone else vanished, you know. I think sick or old. You know Viva, who was so bright and brilliant, just sort of vanished into California. She likes to play golf and...

SJ: Jesus.

JG: So another interesting thing about me and Andy is just happening now for instance. The reason I know about it is I have a giant show in the Palais de Tokyo next year, in October 2015. And it's the show – in the whole museum – called I Love John Giorno by Ugo Rondinone, who has created the show – my life's work, all of these things. It's in ten galleries and one of the galleries is the Andy Warhol gallery. This is the plan for years, so it would naturally have Sleep projected. And the two Screen Tests and the big Plexiglas Sleep and the photobooth things and all the different things. But something happened in the beginning of last April. Bruce Jenkins, the film raisonné guy, discovered all this other footage of me. Now it's been released. Me washing dishes naked for twenty minutes. And now there's a new footage... They discovered lots of new footage – like this is me sleeping in the hangar... hammock. And we didn't know any of this. This is the sketch for Sleep that Andy traced... And whole bunch of other films. And then I just learned couple of days ago there are even some more with me and they're taken on the top floor of this building. So all of this is being... half has been transferred into digital and the other half they're doing right now. And they'll all be shown at that Andy Warhol museum in Palais de Tokyo, in that gallery. But I was flabbergasted, because once I had seen the footage, I remembered it. He just had a little camera and he was shooting from his hip, so to speak. But there's something I just remembered I didn't finished talking about. When I said that Andy was always rejected, it went on his entire life. And the more he became famous and before he took that route of endless celebrity portraits and kitsch and living that other word. So he was hated. Obviously pop artists they liked each other in here. But

everyone else in the art world, from the abstract painters, Bob and Jasper and the serious art world hated Andy at the beginning. And in the '70s and '80s, when he died, he was hated more by them, because he became so famous and rich and all. And then when he died, Kynaston McShine did his show at MOMA, was a curator of his show at MOMA, and he is a good friend of mine and I had dinner with him, while he was curating after Andy died. And he said: "It's so difficult". He said: "John, do you realize Andy was more hated at the moment when he died then in any other time in his life?" And that was shocking. And he said that he even had problems in MOMA raising money. Even though he didn't take drugs and was gay, but didn't do anything – he was considered a druggie and a gay.

SJ: What do you mean by "didn't do anything"?

JG: Well he didn't have promiscuous sex, he was just gay. And he didn't take drugs for them 25 years. But they couldn't raise money because of the drugs and being gay. This is whenever that was – in 1987 or 1988. And then it occurred to me that at the moment of death, when Andy Warhol's life flashes in front of him, it's those one thousand times of rejection. 1950s, when abstract painters thought he was a gay man and didn't... you know, DeKooning and all didn't... All through his life until he died, so... Even though he was so famous and so successful and rich and loved by everyone- he was hated by everyone. And I have a similar problem with the people in conservative areas of the art and literature. But Andy was extreme in his life. He was so famous and so hated. I can't help always to think that this was the saddest part of Andy's life. Because that's like having cancer. It's that thing that annoys you because you're so famous, but somehow the one thing you want it's always slapped in the face. People will dislike you. There's always endless criticism arising, they're treating you badly and all that. And that's something I think nobody ever thinks about Andy, because they think he was just... a dumb idea that he's just a robot or he is so famous that those things don't matter. But I think that really mattered to him. Yes.

AVANGARD GALERII 2016

Aivar Kurvits "Brutaalsed portreed" | 12.02-13.03.2016

Kuraator Lembe Lemmiksoo "Uus Noor Mood" | 17.03-04.04.2016

Jaak Kikas, Jan Grau, Indrek Aija, Marko Toomast "Tajumängud" | 09.04-05.05.2016

Mart Org "Peegeldused" | 20.05-14.06.2016

Jan Grau "Neonism/Neoism" | 21.06-03.07.2016

Leonhard Lapin, Malle Leis, Villu Jõgeva: Popkunstikujundid nõukogude perioodi Eesti kunstis. | 06.07-29.07.2016

Anonymous Boh "Inner Storm" | 30.07-10.08.2016

Tarrvi Laamann "7 Inch C" | 12.08-05.09.2016

Herkki-Erich Merila "Real Estate of Mind" | 14.09-22.10.2016

Raul Meel / Kiwa | 04.11-04.01.2017

Aivar Kurvits "Brutaalsed portreed"

Raul Meel / Kiwa | foto: Danel Rinaldo

Herkki-Erich Merila "Real Estate of Mind"

HEIE TREIER „Jalutuskäik galeriides. Väikelinnad – Ava oma hing”
Sirp 22.07.2016

.../ Pärnu hing

Võib-olla on see Pärnu kunstikoolkonna eripära, mis on jäänud õhku heljuma ka pärast Academia Non Grata lõppu, et noored tegevuskunstnikud peavad oma hinge esile tooma. Meenub Marianne Männi kunagine graafiline pilt tekstiga „Open your soul”. Seesama tekst eesti keeles (Ava oma hing) kõlanuks ilmselt kohatult, lausa naeruväärselt. Kunstniku seisukohalt isegi vahest ohtlikult, sest hinge avamist loetakse nõrkuseks.

Just selline hingeavamise näitus Pärnu peatänava äärses väikeses Avangardi galeriis ongi. Suhteliselt kohmakas pealkiri – „Leonhard Lapin, Malle Leis, Villu Jõgeva. Popkunstikujundid nõukogude perioodi Eesti kunstis” – ei tööta uudisväärselt. Ometi toob väike galerii esile hingesoojuse tasandi, mida Eesti suurtelt popnäitustelt nii tugevana ei mäletagi. Ehk toetab seda kunstnike ja korraldajate sarnane perekondlik ja põlvkondlik taust. Võib-olla ka osalejate ühised mälestused ja möödunud aegade tundehellad aspektid.

Näituse sümboltöid on Malle Leisi serigraafia „Milvi” (1975), kunstniku üks soojemaid ja hingestatumaidsid portreesid. Modelliks on noor Milvi Torim, suurte õilsate silmadega graafik. Otsaseinal on eksponeeritud kunstniku kaks tööd, mida lahutavad aastakümned: abstraktne maal „Kümme apelsini” ja serigraafia „Kuus apelsini”. Stiilsemat kooslust on raske kujutleda.

Galerii tagaseinal on kolm fotot lilledest Malle Leisist ja Villu Jõgevast 1960ndate Pärnu roheluses, metsmaasikad rohukõrre alt paistmas. Samad fotod on väljas ka Tallinnas, Kumu uues nõukogude perioodi väljapanekus. Avarad muuseumisaalid aga kahandavad fotode kodusust nii, et nende hing hajub.

Leonhard Lapin on eksponeerinud mustvalget popilikku graafikat, mõned 1960ndate originaaltõmmised, mõned hilisemad kordused. Lapini väljapanek on külluslik ja rikkalik, nagu kunstniku isiksus, täis lamenti ja veidi häbematut naeru.

Näitus juhatab mõtteliselt sisse Andy Warholi näituse „Elu pärast supipurki” Pärnu muuseumis. Selle korraldajate, galerist Marian Kivila glamuurne soeng ja Sandra Jõgeva bravuurne sõnavõtt Eesti lillelaste tööde keskel signaalseeris New Yorgi kui suurlinna vaimset lähedust. Warhol tuuakse Pärnusse provintsliku kompleksi või tõmbluseta. Meie tingimustes on see märk uuest suhtumis- või haridustasandist. Miski pole enam kättesaamatu ja me tunneme end suurlinna omadega võrdsetena.

Väljapandud Eesti popkunstnike tööd on tõeliste kunstnike omad ja neid saab ka osta. Muuseumiväärse kvaliteediga tööde hinnad on võrreldes poekaupadega alandlikud, sest selle põlvkonna kunstnikele pole loodud turgu, õiglast hinnakujundust, eestkostjaid ega määndžere. Pärnus tajud, et midagi on kunstikorralduses väga proportsioonist väljas. /...

Leonhard Lapin

Jaanuar, veebruar

Sammassaal ja Teatrikohvik | Valdur Maibach „Maa peal ja mere all“ fotonäitus

Märts

Sammassaal | TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia visuaaltehnoloogiate õppekava juubelinäitus "Segatud meediumid"

Teatrikohvik | „Hingelind“ meditatsioon ja loov-joonistamine

Aprill

Sammassaal | Rait Avestik „Marjonetid“

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia „Maskid“

Mai

Sammassaal | „Revolutsioon“

Juuni-juuli

Teatrikohvik

Meremaalijate sümboosioni näitus

Juuli

Sammassaal | Mati Luhtjärv

„Tagasi lapsepõlve“

August

In Graafika festivali näitused

Sammassaal | „Back to chaos“

Teatrikohvik | Pusa „2 maali“

Oktoober

Evelin Järve joonistused "Igatsused II"

November

Olev Siinmaa 135

Detsember

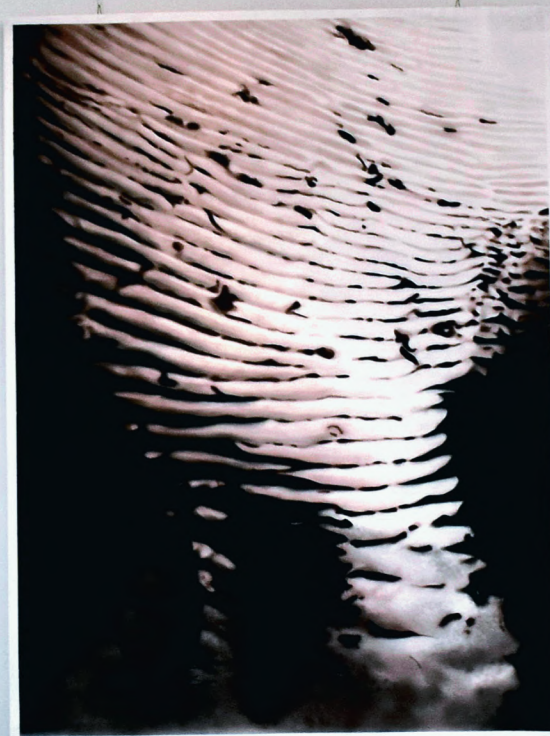
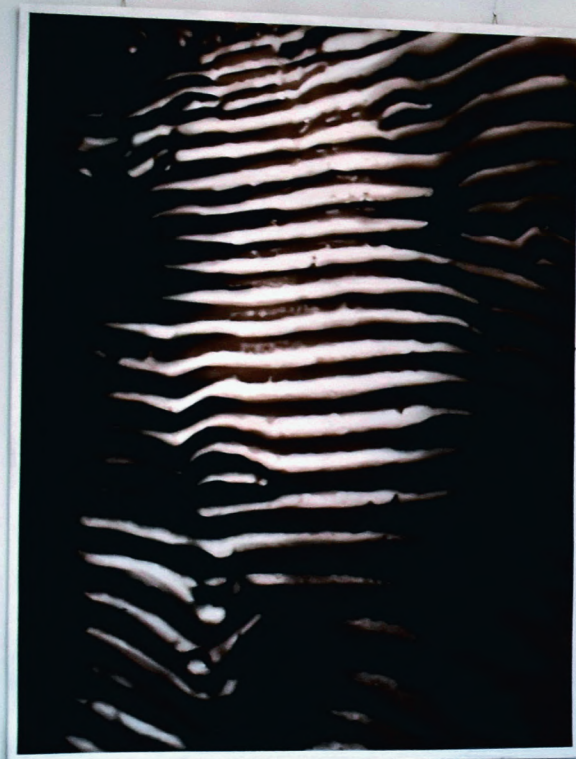
Laste- ja noortekuu | Kõikide Pärnu lasteadeade ühisnäitus „Võlukübarast välja“

Endla Teatrigalerii

näitused 2016

Endla Theatre Gallery

exhibitions

„Back to chaos“ | Tyler Krasovski, Eric Piper (USA), Kate Seržāne, Mārīte Kluša, Maija Kurševa, Sabīne Vekmane, Ieva Nagliņa & Paulis Liepa (Latvia), Tarvvi Laamann, Peeter Allik, Amazing Hancock Brothers, Ryan O'Malley, Julia Curran, Indiosindios Lopez (Mex), Bo Bo & Lemon (China) jt.

Uuue Kunsti Muuseum The Museum of New Art in Pärnu

XXIII aktinäitus
"MEES JA NAIN: TULNUKAD"
29.05 - 04.09.2016

Fookus TULNUKAD peegeldas ärevaid meeleolusid, mis kogu maailma kihama pannud. Nii rõõm kui mure, nii armastus kui vihkamine saadab mehi ja naisi, kes uusi elupaiku otsivad. Näitusega esitasime küsimuse – kuidas meie väike kodumaa võtab vastu tulnukaid, kes iga hetk võivad uksele koputada? Pole vahet, kas nad tulevad kosmosest või riikidest, kus elu pole enam võimalik.

"Lend" Helgi Thorgils Fridjonsson | Island 2001

Eesti kaasaegse maalikunsti 2016 aasta ülevaatenäitus

MUUTUV JA MUUTUMATU

01.04 - 22.05.2016

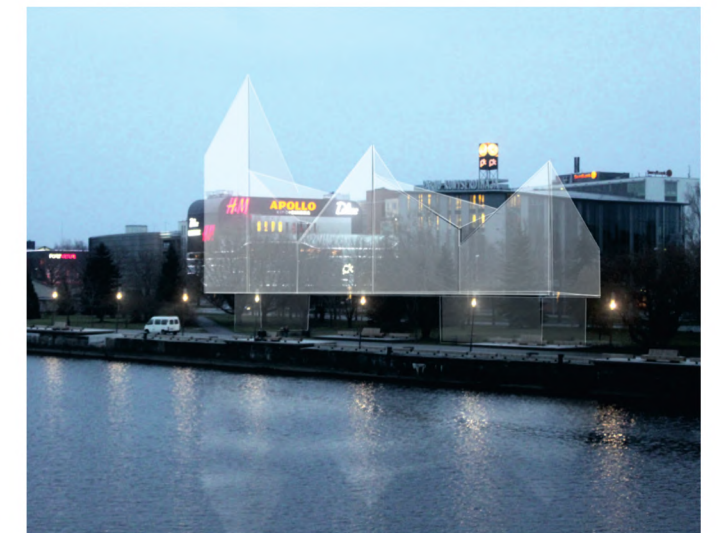
Eesti maalikunsti raudvara ei ole oma enamuses pidanud vajalikuks suhestuda iga uue, metropolidest siia jõudva tuule/tuulekesega - väljendusvahendite teisenemine nende kunstnike loomingus on pigem pidev, aeglane ja katkematu protsess, ja märgatav vaid eriala peensustega kursisolevatele kolleegidele ja maalikunsti kiindunud kunstipublikule. Näitus töö ühe katuse alla võimalikult erinevad praktikad ja kunstnike põlvkonnad, luues kontrasti- või samastumise printsiibil intensiivse maalimaastiku.

Uue Kunsti Muuseum

korraldab sisukaid kaasaegse kunsti näituseid, pakkudes nii Eesti kui välismaa kunstisõpradele elamusi, mis suurendavad nende üldkultuurilisi teadmisi ja aitavad kaasa kunstihariduses.

Uue Kunsti Muuseumi menukaim iga-aastane ettevõtmine on rahvusvaheline aktinäitus "Mees ja naine", mis 2016. aastal toimus juba 23. korda. Kõigi kahekümne kolme aasta jooksul on aktinäituse olnud Mark Soosaar. Tema on suurest maailmast üles otsinud kunstnikke, kelle sõnumid ning stiil vastavad igal suvel vahelduva alateemaga.

Ühtlasi jätkab Uue Kunsti Muuseum Läänemere-äärsete riikide kunsti tutvustamisega kuni valmib Läänemere Kunstisadam. Pärnu jõe kaldale kavandatud Kunstisadam on kunstiturg ja näitusepaik, kuhu on kavas kutsuda oma rahvuslikke paviljone ehitama kõigi üheksa Läänemere riigi valitsusi.

Uue Kunsti Muuseum pakub oma külastajatele pärleid maailma rahvaste kunstist ja paljudel meie näitustel on tugevalt etnoloogiline kallak. Sellest lähtuvalt oleme üks omalaadsemaid näitusekorraldajaid Eestis, mis avatud iga päev aasta läbi.

Rahvusvaheline klaasikunsti biennaal

2D

28.10 - 4.12.2016

2D on rahvusvaheline klaasikunstinäitus, kus rõhk on lehtklaasi võimaluste ärakasutamisel ja eksponeerimisel. Eksponeerisime eelkõige installatiivset ja suuremõõtmelist klaasikunsti, mis muutis näituse ka rahvusvahelises plaanis väga eriliseks. Idee anda lehtklaasile nõu. uus elu, leida ja eksponeerida selle erinevaid muutusi ruumis, luues nii kahemõõtmelisi kui kolmemõõtmelisi objekte. Näitusel olid esindatud kõikvõimalikud kuum- ja külmtöötlustehnikad.

Soome skulptor Miina Äkkijyrkkä imetleb kahe meetri kõrgust klaasskulptuuri "KAKSIKORTREE" mille autor on Anda Munkevica

Rühmituse VABA TAHE näitus

Kohtumispaik: PÄRNU

8.09 - 23.10.2016

Vaibakunstnike rühmituse "Vaba Tahe" tegevus algas sügisel 1997, põhiliseks eesmärgiks väärtustada ja alal hoida Eesti põimevaiba traditsiooni. Kõiki rühmituse liikmeid seob kirg teostada oma ideid põimetehnikas. Igal teosel on lugu, ideest vaiba valmimiseni on pikk tee. Tööprotsess nõuab nii süvenemist kui vaba mõttelendu aga ka tehnilisi oskusi, koloriiditaju, materjalitunnetust ja kannatlikkust. Kuna autorid teostavad oma töömahukaid vaipu läbi isikupärase kudumistehnika on iga teos unikaalne. Seoses 2016. teema-aastaga- merekultuuri aastaga- kutsuti rühmituse "Vaba tahe" külalisteks keraamikud mereteemaliste teostega, mis kujutasid merekallastega piiratud või piiramata elutegevust, loodusnähtuseid ja mütoloogiat.

IV taaskasutusteemaline kunstinäitus

ANNA UUS ELU - liikumine

8.04 - 22.05.2016

Uue Kunsti Muuseum on juba neli korda korraldanud taaskasutus-teemalist kunstinäitust, millest on osavõtnud üle saja kunstniku. 2016. aasta näitus kandis alapealkirja LIIKUMINE ning oli pühendatud kas tootmisjääkide või muu taaskasutusmaterjali rakendamisele uutesse disainitoodetesse ning kunstiteoste loomisesse.

Kairi Lentsiuse kollektsioon sõjaväetelkidest.
Foto: Getter Kuusmaa

KOGU, HOIA, JAGA

IV kultuuriväärtuslike
kogude näitus
10.12.2016 - 2.04.2017

Õlimaal Marianne Mikko
Põhja-Korea maalikogust

17.06.2016

DIVERSE UNIVERSE

Out of Business

Avangard Galerii

Avangard Gallery

Rüütli tn | Rüütli Str

Pärnu | Estonia

Danny Gonzalez | Puerto Rico | USA

Joaquín Alonso | Chile

Niña Yhared | Mexico

Emulative Sylvestre | Germany/France

Hiroko Tsuchimoto | Japan/Sweden

Vlady Voz Tokk, Mág Ne Tá | USA

Non Grata | Devil Girl, Anonymous Boh, Albino, Hobo, Tripy, Reborn

Kaspar Rabby and HULKUR | Estonia

Joaquin Munoz | Chile

Danny Conzalez | Puerto Rico / Oklahoma

13.08.2016

DIVERSE UNIVERSE

Kehamaalingud

Bodypainting

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

Kuraator | *curator*: Elise Ellermaa

Elise Ellermaa: "Inimesed üle maailma kasutavad oma keha elava löuendina, millel saab väljendada läbielatud kogemusi, julgust, staatust, ilu, kaitset kurjade silmade ja hingede eest, tuua viljakust, anda võimeid ja võimaluse ümber transformeeruda. Toome teieni kaks paralleelselt eksisteerivat maailma, millest üks on antiiksed traditsioonid ja rituaalid, mis on sama vanad kui inimrass ning teise, kui kaasaegse kunstivormi."

Osalejad | *participants*:

Sten Savi, Kate Seržāne, Alina Orav, Liis Tisler

13.08.2016

DIVERSE UNIVERSE

Pärnu Kunstnike Maja

Pärnu Artist's House

Antibody Corporation | Chicago USA

82

30.07. - 21.08.2016

IN Graafika festival

Printmaking IN

2016

Pärnu | Estonia

Riia | Riga | Latvia

Nongrata performance "Ancient purification" NOASS | Riga

foto | *photo by:* Caroline Sada

83

30.07- 21.08. 2016

Anonymous Boh "Stardust" Riia Linna Näituste Keskus | Riga Art Space | Intro Hall

Alternatiivkunst ja graafika seovad Riia ja Pärnu linnu kaose nabanööriga.

Kaheksateistkümnes rahvusvaheline graafika festival Printmaking IN nimetusega "Back in Chaos."

Enam kui 75 kunstniku teosed kogu maailmast ja see teeb festivalist Baltimaade ühe suurima graafikanäituse ja jõulised performance'i etendused.

Al Paldrok: "Ajäl, kui Ameerika on Euroopa kultuuri- ja uusvasakpoolsetes ringkondades täiesti out ja kogu maailma kurjus ja allakäik delegeeritakse ühendriiklaste kaela, kipub Euraasias ununema fakt, et valdav osa maailma alternatiivkultuuri pärlitest pärineb just sellest keskkonnast. Ja midagi ei ole muutunud — alternatiivne mõtlemine ja kodanikualgatus produtseerib läänepoolkera lõpmatutes avarustes ennenägematuid eripalgelisi kooslusi, millest eurostandardiseerunud õhtumaal undki ei osata näha."

"Back to Chaos" tõi Riiga ambitsioonikate ja vastuoluliste nimetustega kunstnikerühmitusi Ameerika eri paigust, mis eurooplastele teada rohkem naftapuurtoornide, indiaanisõdade ja jackassi kaudu ning mida kunstiga tavaliselt ei seostata – Texasest „The Amazing Hancock Brothers”, California “Black Cat Press”, Missouri “Evil Prints”, Mississippi Sean Starwars, New Yorgi “Cannonball Press”, Chicago Tyler Krasowski ja Carlos Barberena, Kesk-Lääne „OutLaw Prints”, Houstoni “Burning Bones Press” — just selle mitmekesise fenomeni jõudemonstratsiooniga tervitas festival Baltimaade pealinna.

Festivali “Tagasi kaosesse | Back To Chaos” näitused Pärnus:

Keskraamatukogus Matti Miliuse kogu maja hõlmav ekspositsioon. Endla teatris festivali üldnäitus, väga kirju ülemaailmse seltskonna looming, Pärnu Linnagaleriis W-MAN naistenäitus, Avangard galeriis Anonymous Bohi isikunäitus, Kunstnike Majas NON GRATA Diverse Universe performance tuuri kajastav Caroline Sada isikunäitus ning Ameerika vanglatest pärit protestikunst, Katlamajas festivali skulptuurinäitus ja tuleskulptuur koos Non Grata performance`ga.

Al Paldorak ehk Anonymous Boh isikunäitus "Stardust" Riia Linna Näituste Keskuse "Riga Art Space" Intro Hallis.

Non Grataga performance-etendus, kultuuri- ja kunstiprojekti NOASS avamise raames.

Anonymous Boh näitus Pärnus Avangard Galeris, Ringi tänava Katlamaja Non Grata performance "ABCDARIUM" Taivo Petersoni muusikataustal.

Milius pakub vaate ajalukku

Ruuda Liisa Malin

Kunstikogujana esitleb väljapanek Miliust siiski vaid riivamisi. Näitus avab teda rohkem figuurina, kelle elu lahutamatu osa oli protest, mis väljendus dissidentluses, ärkamisaegses aktiivses tegevuses ja tegelaskujus nimega Matti Moguchi.

Tänu Miliuse rollide järjepidevusele ja tema võimele jõuda igale poole võib seda näitust võtta lähiajaloo lühiülevaatenäitena.

Milius oli tartlane, seega võib tekkida küsimus, miks rääkida temast just Pärnus. Vastus peitub ambitsioonis, mis kujundas kogu Miliuse tegevust. Ta soovis laieneda kunstikoguja ja isiksusena kõikjale kuhu võimalik, ja Pärnu oli üks neist kohtadest, kus teda hästi vastu võeti.

Academia Non Grata ajal liikus Pärnus palju alustavaid kunstnikke, kelle tööde vastu Milius huvi tundis. Tema kollektsioonis leidub kunsti väljastpoolt Eestit rohkem kui ühelgi teisel siinsel kunstikogujal ja noortele kunstnikele oli eriline sattuda oma loominguga kõrvuti Eesti ja Vene kunstnikega, kellest mõnigi oli 1990ndatel juba klassik.

Milius ei käinud Pärnus ainult kunstikoguja, vaid omaette isiksusena ja viibis siin sageli. 1999. aastal elas ta Pärnus püsivalt, kui tema elamise eest maksti tingimusel, et ta Koidula pargis igal hommikul luuletust loeks.

Oma karakteri eksponeerimise, julgus- ja koerustükkide eest sai Milius eluajal sageli esemeid, mis kandsid rahalist väärtust. Selles valguses ei valmista ehk üllatustki, et muist taieseid tema kollektsioonis pole ostenud, vaid saadud kingituseks.

Näitusele on välja pandud Miliuse klassika – suplus Tartu riikliku ülikooli raamatukogu purskkaevudes 1983. aastal. Eksponaadid vihjavad ka tema dissidentlikule tegevusele võimuvastaste tekstide toimetamise, trükkimise ja levitamise kaudu.

Ärkamisaja sündmusi kajastavad fotod on näitusel kõrvuti luuletustega, mida Milius esitas Matti Moguchi pseudonüümi all. Ärkamisajal peitusid selle nime taga punkluule tekstide autor Priidu Beier ja Milius ise tekstide esitaja ja Moguchi kehastusena.

Moguchi oli ärkamisaja vaimu väljendav fiktsioon ja Moguchi rolli sulandudes sai Miliusest üks ärkamisaja sümboleid. Näitusel väljas luuletused pärinevad 1998. aasta kogumikust “Sind armastan, president Meri”, mille tekstide looja ei ole enam Beier. Selle kogumiku Moguchi räägib lausa uut tüüpi inimesest muutunud maailmas. Seika, et kõrvuti on pandud dokumendid nii erinevatest lähiajaloo etappidest, võib võtta tõestusena Miliuse-Moguchi mässumeelse tegelaskuju kohanemisvõimest ja jõulisusest Eesti kultuuris.

Kuna Miliusest rääkimine lubab avada nii pikka perioodi, toimivad tema karakter ja rollid keskraamatukogu näitusel kui lähiajaloo makett. Ta ei esinda siin minevikufragmenti, nagu seda teeksid memuaarid, vaid suuremat ajaloonarratiivi protesti võtmes.

Autor uurib koostöös Tartu kunstimuuseumiga Matti Miliuse fenomeni.

Artikkel ilmus Pärnu Postimehes 12. 08. 2016

30.07- 21.08.2016

Matti Miilus - näitus Pärnu Keskraamatukogus
kuraator Meelis Tammemägi

"Back to Chaos" Katlamaja skulptuuriinstallatsioonis osalesid:
Anonymous Boh, Elo Liiv, Mati Karmin, Aili Vahtrapuu, Mari-Liis Tammi,
Temuri Hvingija & R_R, Vergo Vernik, Toomas Altnurme, Kaspar Rabbi,
Oliver Rull, Hannes Paldrok, Danny Gonzalez, Johan Huimerind, Põvvat
Kama ja Leonhard Lapin.

12- 17.07.2016
IN graafika Loomingulised töötoad
Rüütli 23 Graafika Stuudio
| siiditrükk
| puu-ja linooldõige
| kollaaž
| fotograafia

Non Grata performance "ABCDARIUM"
muusika | *music by* Taivo Peterson

Lendurid koduteel" | „Pilots on the way home"

OLGA & PRIIT PÄRN CHINTIS LUNDGREN EKA ANIMAFILM

25.11 - 27.11.2016

Pärnu Muuseum | Pärnu Museum

Kino | Cinema APOLLO Pärnu

Mailma esimese 3D Camera Obscura (nõelsilm kaamera)
katamaraani esitlus Pärnus. Juho Poesiloe Pöysti, Mika Palonen,
Tuomo Vuolteenaho & Risto Puurunen (Soome)

The first 3D Camera Obscura catamaran presentation in Pärnu
Juho Poesiloe Pöysti, Mika Palonen, Tuomo Vuolteenaho & Risto
Puurunen (Finland)

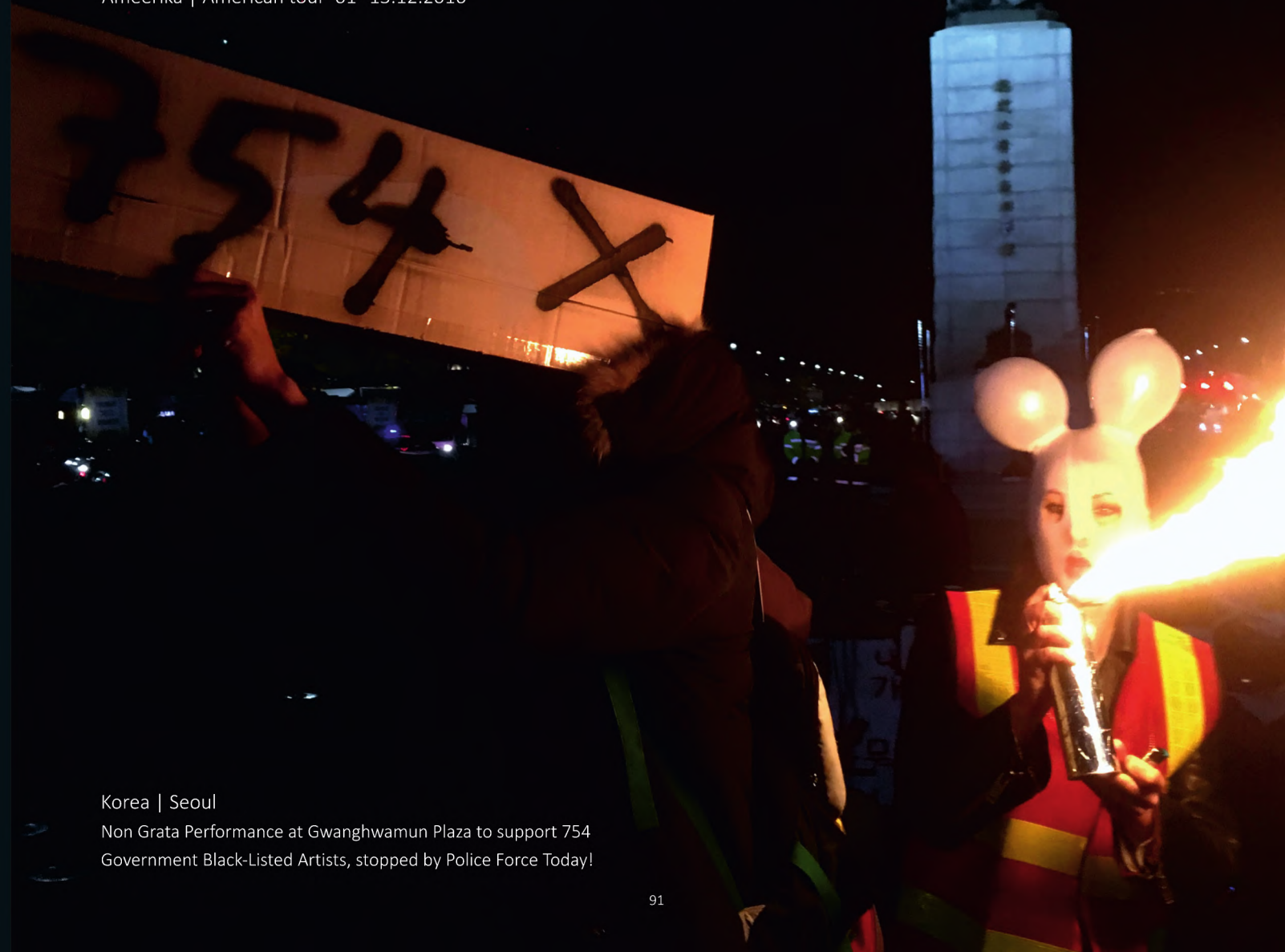
NON GRATA TOURS

Hiina | China 19.10 - 3.11.2016

Jaapan | Japan | Pysical Art Festival in Osaka 3.11- 7.11.2016

Korea | Non Grata in Seoul 마포구 서교동 394-25 | Kuraator Hye Young Chyun 7.11 - 13.11.2016

Ameerika | American tour 01- 15.12.2016

Korea | Seoul

Non Grata Performance at Gwanghwamun Plaza to support 754
Government Black-Listed Artists, stopped by Police Force Today!

Non Grata ja Wild Torus | Deep Art Space Peking | Hiina | China

Non Grata performance Open Art Festival Peking Hiina | China

Non Grata Performance Wenzhou | Hiina | China

Non Grata performed Hiinas salapolitseil valve all

Hiinas toimuval Open Art performance festivalil Pekingis Songzhuanis, kus Eesti performancerühmitus Non Grata oli peaesinejaks, arreteeris politsei kohe avamispäeval aastast 2000 võimude ja politseiga pidevas vastasseisus oleva festivali peakorraldaja - majast võeti välja vesi ja elekter ning terve tänav blokeeriti kolmeks päevaks, et aktsioonide toimumine lõpetada. Performanced on siinmail keelatud. Songzhuan on Pekingi linnaosa, kuhu valitsus on koondanud kokku ligi 10 000 kunstnikku - loovisikud on free spirit ja ühiskonnale inimeste keskele paigutatult ohtlikud, seetõttu on nad isoleeritud sellistesse inkuubaatoritesse. Performance – üritustele järgneb siin täis “action” – Non Grata näitusel oli kohal 5 salateenistuse agentti ja rajooni politseiülem. Salapolitseil järgnes igale poole ja pärast näitusi sõidutati nongratalasi tund aega ringi, et nende masinaid eksitada. Nagu filmis. Vältimaks koduaresti transporditi välismaalased idarannikule Feng shui sünnilinna Wenzhousse, kus korraldati 9-miljonilise suurlinna läbi ajaloo esimene performance sündmus.

Hiina praegune kunstisituatsioon ja kogu ühiskondlik praktika tundub Nõukogude ajal üleskasvanule väga meeldivaltki tuttav. Kunsti ja kunstnike positsioon on väga kõrge ja valitsus teeb omalt poolt kõik, et see nii ka igavesti säiliks – kontroll ja repressiivaktid tõstavad loovheerosed otseteed Olympossele. Uusrikkaid, keda praeguses maailma majandussituatsioonis kus kogu raha on Aasias, tekib muinasjutulise kiirusega, tahavad oma seinalle kohe kunstiteoseid. Ja kunstielu on tõesti vilgas. Teisiti kui mujal Aasias, kus kogu inimressurss on 24/7 hõivatud ebainimlikus konkurentsias kohas eest päikese all, sihiseb siin vabameelne lõbus kunstielu – hiina loovinimesed oskavad lõbutseda ja võtta asju vabalt. Kõik kunstnikud tegelevad sellega, millega peavadki tegelema – loomisega, keegi ei käi eraldi päevatööl. Ateljeed on suured nagu Kunstihoone, mõnedel väiksematel ja vaesematel nagu Pärnu Uue Kunsti Muuseum, aga need on juba poolamatöörid. Juuakse kõvasti bai jud, “valget kuradit” 57% või siis 62% riisiviina, tõmmatakse ketis kangeid kohalikke suitse, sõidetakse ringi Hummerite ja Land Roveritega, räägitakse ühiskonnast ja poliitikast ja tehakse kunsti. Viimane võib olla siin eluohtlik tegevus – näiteks aasta algul Hiina naistegevuskunstnike näituse (kelle hulgas oli ka mitmeid Non Grata Hiina liikmeid) korraldaja pandi 3 nädalaks vangi ja 9 päeva hoiti teda kunstlikult üleval ja ei lastud magama jääda.

Diverse Universe Subliminal Access Pipeline Tour 2016

Pärnu performance festival Diverse Universe ja Graafika In tuuritas Põhja-Ameerika avarustes.

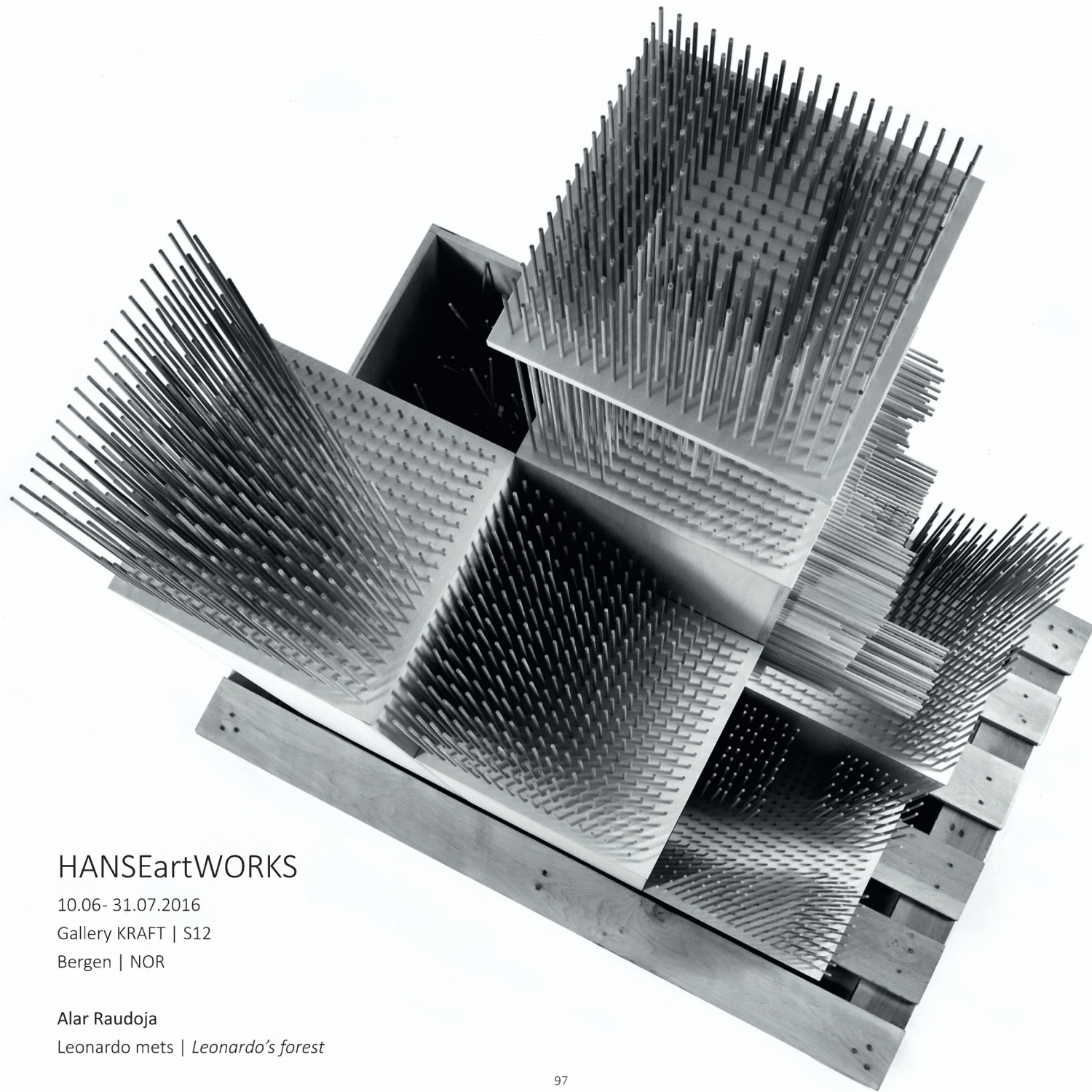
Non Grata organiseeritav Diverse Universe Festival toimus detsembrikuus USAs, esinemispaikadeks Miami Art Basel Floridas, New Orleans Louisianas, Houstoni Notsuoh ja Austini ATM galerii Teksases, Normani Resonator ja The Dreamers Place Oklahomas, Chicago No Nation Illinoisis, Lafayette The Spot Indianas, Detroidi Spread Art Michiganis, Gateway New Yorgis. Ajal, kui Ameerika on Euroopa kultuuri- ja uusvasakpoolsetes ringkondades täiesti out ja kogu maailma kurjus ja allakäik delegeeritakse ühendriiklaste iivlpresidendi kaela, kipub euraasias ununema fakt, et valdav osa maailma alternatiivkultuuri pärlitest pärineb just sellest keskkonnast. Ja midagi ei ole muutunud - alternatiivne mõtlemine ja kodanikualgatus produtseerib läänepoolkera lõpmatutes avarustes ennenägematuid eripalgelisi kooslusi, millest eurostandardiseerunud õhtumaal undki ei osata näha.

Non Grata USA tuur | *tour*:

UNDERGROUND ON THE RUN ART SHOW Miami | FL
PERFORMIA ART BASEL Edge Zones, Miami | FL
NOLA, New Orleans | LA
NOTSUOH, Houston | TX
ATM Gallery, Austin | TX
DREAMER CONCEPTS, Norman | OK
NO NATION, Chicago | IL
SPREAD ART, Detroit | MI
GATEWAY, New York | NYC

Janno Bergmann
Monument Euroopale | Euro Vikerkaar
Monument to Europe | Euro Rainbow

HANSEartWORKS

10.06- 31.07.2016
Gallery KRAFT | S12
Bergen | NOR

Alar Raudoja
Leonardo mets | *Leonardo's forest*

08.09- 10.10.2016

Šiaulių meno faktorius – 3B

Fotobalt 3 | The Abduction of the Sun

Šiauliai Art Gallery

Haide Rannakivi

Pusa

Marko Toomast

Tõiv Jõul

Alar Raudoja

Šiaulių meno faktorius – 3B | Fotobalt 3

The Abduction of the Sun | Alar Raudoja

The Abduction of the Sun | Haide Rannakivi | Marko Toomast

09.09 - 09.10.2016

Andrus Joonas

Mindsurfer, vol. 4

Proto banglentininkas, vol. 4

Klaipėdos kultūrų komunikacijų centro

Klaipėda Kultuurikommunikatsiooni Keskus

Kuraator | *curator*: Ignas Kazakevičius.

/... Andrus Joonase suurejooneline isiknäitus "Mindsurfer vol.4" Klaipeda Kultuurikommunikatsiooni Keskuses jätkab Tartu Kunstimajas 2014. aastal toimunud Joonase suurt näitust "Mindsurfer" ning jutustab kunstniku peaaegu täieliku loo perioodil 1995 kuni 2016. Kummalisel kombel avaldub just siin, Klaipedas, kodust kaugel, Andrus Joonase omamütoloogia ootamatu läbipõimumine Klaipeda linna müto- loogiaga. .../

/... Näituse pealkiri "Mindsurfer vol 4" räägib *performance*-kunstniku Andrus Joonase *performance*'ite ja maalide ühtsest tervikust- suund on endasse, sissepoole. Kunstniku deklaratsioon "Elu ilma CV-ta" (2000- 2014) on piisavalt täpne ja selge verbaalne performance klassikalise kontseptualismi vaimus. 20. novembril 2000. aastal trükib ja all- kirjastab ta deklaratsiooni, mille kohaselt ütleb ta tõendusena kunstnikuks olemise kohta lahti oma CV-st. Seitse aastat hiljem trükib Joonas uue dokumendi, milles väidab, et elada koos CV-ga on sama kui elada CV pärast. Möödub veel aasta ja ilmub uus dokument, milles kunstnik esitab uue teadaande: "Elamisel CV-ga või CV-ta ei ole olulist vahet, kuivõrd mõlemad on illusioonid ja ei väljenda ega ka kinnita seda, kes ma tegelikult olen." Nimetatud *performance*'i lõpetab 2014. aasta mais esitatud viimane dokument, mille originaal asub nüüd Tartu Kunstimuuseumi (Tartmus) kollektsioonis. .../

Yevgeniya Lapteva

kunstikriitik, Peterburi Riikliku Ülikooli ja Bard College'i magister, vabakutseline kuraator ja performance-kunstnik „Kunstniku omamütoloogia ja koht, kus seda näidata“
Kunst.ee | 2016/4

Выставка Mindsurfer vol.4 рассказывает историю художника Андрюса Йоонаса, начавшуюся в 1995 году: как молодой мужчина стал волком, волк - художником, а художник стал шаманом. Узнать и понять такое социально не ангажированное и не коммерческое искусство возможно и без личного знакомства с автором, но рассматривать его надо со всех сторон. Художник, который в своих перформансах прославился как возмутитель порядков, свой внутренний мир держит в полном порядке. Эту цельность подтверждает соседство в экспозиции видео документаций перформансов и живописные произведения. Они рифмуются как слова одной песни. И это «песня Сердца». И «песня Мужчины». Возможно поэтому, его работы сочетают в себе монументальность, мужскую брутальность и трогательную сентиментальность, попытку прожить каждый момент жизни осознанно, запомнить его и сохранить на века. И так в картинах консервируется одежда и вещи, использованные в перформансах. Она вклеивается и вклинивается в поле картины и становится иногда самым главным героем. Сохраняется мусор с рабочего стола, личные дневниковые записи, старая кровать — это тоже материалы для консервации. А работа Сталкер и вовсе сделана как перформанс: куда упадет лента с грузилом — туда и идти. Еще один перформативный элемент в живописи Йоонаса — это сам его способ рисования при помощи отпечатков своих рук и иногда всего тела. И чтобы ни было написано в CV, как гласит вербальный перформанс художника, продлившийся семь лет: “There is no big difference to live with-cv or without-cv, both are illusions and they do not express or confirm who I really am”. Это и есть квинтэссенция творчества и настоящий манифест Mindsurfer`а.

The Klaipeda Culture Communication Center recently hosted a large-scale solo exhibition "Mindsurfer vol. 4" by Estonian artist Andrus Joonas. This project grew from a major exhibition at the Tartu Art Hall ("Mindsurfer", 2014), and relates the story of the "making of the artist" between 1995 and 2016. It is probably here, in Klaipeda, away from home, that Andrus Joonas' personal mythology is revealed and intertwined with the mythology of Klaipeda City.

The show displays several works from the first series of the artist's "toad art period"- "Suvi maal" (Summer in the Country)- which contributed to his rapid rise in popularity, and indeed also causing him to become rather well-known in his home country Estonia, although none of these have yet been acquired by Estonian museums. Namely since 1995, he has shown his work along a length of the Suuresilla-Pärnu highway, having installed billboard sized paintings along the side of the road for a public of bus and coach passengers, truck drivers and car drivers to view. Other works such as "Stidamelaul" (Heart Song, 2009), "Meeste laul" (Song of Men, 2009), "Olemise laul" (Song of Being, 2009), all belonging to the long-running 'Aledoia" (2000-...) series and no less monumental, but more sacral and symbolic, like mandalas created by monks from coloured sand, are finger-painted on canvas using colour combinations inspired by Orthodox and Buddhist icons; these are invitations for the viewer to meditate. .../

The Artist's Mythology and Location

Yevgeniya Lapteva

went to see Andrus Joonas' solo exhibition "Mindsurfer vol. 4" in Klaipeda.
Kunst.ee | 2016/4

20.05 - 12.06.2016

Edela-Eesti anarhismi eripärad

Особенности анархизма Юго-Западной Эстонии

foto- ja videodokumentatsioon

Kaliningradi Kaasaegse Kunsti Keskus

Baltic Branch of NCCA | Russia

kuraator | *curator*: Janno Bergmann

osalejad | *participants*:

Janno Bergmann

Billeneeve

Ville-Karel Viirelaid

Andrus Joonas

Tanel Saar

Siram

Sorge

Rauno Teider

Cnopt

Art Container

Rubens

Tsirkus-Kunst-Teater "Põleva Kaelaga Kirjak"

15.10 - 10.11.2016

Edela-Eesti anarhismi eripärad

სამხრეთ-დასავლეთ ესტონური ანარქიზმის თავისებურებანი

foto- ja videodokumentatsioon

Contemporary Art Space

Batumi | Georgia

kuraator | *curator*: Janno Bergmann

osalejad | *participants*:

Billeneeve

Ville-Karel Viirelaid

Andrus Joonas

Tanel Saar

Siram

Sorge

Rauno Teider

Kaarel Kütas

Janno Bergmann

Cnopt

Art Container

Rubens

Tsirkus-Kunst-Teater "Põleva Kaelaga Kirjak"

Kaarel Kütas | *opening* | *avamis performance*

Edela-Eesti Anarhismi eripärad

Особенности анархизма Юго-Западной Эстонии

სამხრეთ-დასავლეთ ესტონური ანარქიზმის
თავისებურებანი

Janno Bergmann: "Koostatud näitus ei püüagi kronoloogiliselt hõlmata Edela-Eesti anarhismi kõiki ilminguid. Samuti ei sea neid ka hierarhilisse süsteemi või järjekorda." Tegemist on meelevaldsete valikutega, mille printsiipideks on põnev kunst ja põlvnevus Edela-Eesti anarhismi viljastavast pinnasest.

Mõiste "Edela-Eesti anarhism" ei ole ametlik termin- selle ütles välja kunstiteadlane ja kuraator Eha Komissarov üpriski juhuslikus situatsioonis. Pärnu koolkonna iseloomustamiseks sobib ta aga suurepäraselt, olles sisuliselt loogiline ja brändina intrigeeriv.

Edela-Eesti on just see koht, kus kuurortlinnana tuntud Pärnu Eesti kaardil asub. Anarhismi all ei ole siinkohal mõeldud poliitilist positsiooni. Pigem viitab see määratlus Pärnu koolkonna tegutsemisele väljaspool kunstimaailma hierarhiaid ja väljakujunenud traditsioone.

Välimiku hindamisel ei pruugi Edela-Eesti anarhistliku koolkonna kunstnike vahel alati ühisjooni leidagi, kuid sisuliselt ühendab neid performatiivsus – loomingut käsitletakse pigem protsessina kui usina rühkimisena eesmärgi poole.

billeneeve

Margus Tiitsmaa Sorge

Siram

Kaliningradi Kaasaegse Kunsti Keskus

107

Peldikunäitus

27.03 2016

27. märtsil 2016 möödus 20 aastat eepilisest sündmusest, millest võib alustada Edela-Eesti koolkonna kunstiajalugu. Nimelt toimus siis esimene Sütevaka Humanitaargümnaasiumi kunstiosakonna avalik ühisnäitus avalikus käimlas Pärnus vana silla juures. 2016. aastal tähistati seda juubelit memoriaalüritusega samas kohas.

Näitusel osales rida praeguseks tunnustatud kunstnikke, aga ka neid, kes erinevatel põhjustel on kunstielust kõrvale jäänud. Oma töid eksponeerisid näitkes Andrus Joonas, Eddi Leet, Janno Bergmann, Silja Saarepuu, Villu Plink, Riina Rüütel, Taave Tuutma, Kadri Alesmaa, Jaak Visnap, Reiu Tüür, Piret Sigus jt. Aktsioonile oli iseloomulik omaalgatuslikkus, kollektiivsus, piiride kompamine, avalikku ruumi sekk...umine, kunstilise vabaduse iha on iseloomustanud Edela-Eesti koolkonda ka tema kuldaegadel.

Sütevaka kunstiosakond, hiljem Academia Non Grata ja Academia Grata olid nähtused, mis tekitasid Pärnusse kaasaegse kunsti. Nüüd, kus siin kunsthariidust enam ei ole, on järele jäänud üksikud Pärnu kunsti patrioodid ning hulk kunstnikke üle Eesti ja maailma, kes meenutavad neid aegu kui oma loometee kujunemise stardipunkti ja unikaalset keskkonda, mis lõi eeldused omanäolise kunsti ja koolkonna sünniks.

Korraldajad: Siram ja Berg

Näitusel ja aktsioonis osalesid: Margus Sorge Tiitsmaa, Villu Plink ja Silja Saarepuu, Andrus Joonas, Janno Bergmann, Kadri Alesmaa-Visnap, Jaak Visnap, Meeland Sepp, Taave Tuutma, Ville-Karel Viirelaid, Kaarel Kütas, Siram, Billeneeve, Jaak Känd, Reiu Tüür jt.

27.03.2016 | Pärnu linnaarhitekti Olev Siinmaa (1881-1948) projekteeritud ning 1925. aastal valminud ühiskäimla näitusel ja aktsioonis osalejatega.

